

SLOVENSKI NAROD.

Izjavi vsak dan sveder, izvzemki nedelje in praznike.
In arati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vln.,
za uradne razglase 60 vln., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—		9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Važnost vseučilišča v Ljubljani.

16. VII. 1919. Ta dan znači v zgodovini slovenskega naroda pomembno točko, velik korak naprej. Politična osvoboditev našega plemena po hrabrem srbskem orožju je na ta dan dala Slovincem tudi najsvetlejši znak svobode — univerzo v Ljubljani.

Dovolj se je zadnji čas že pisalo o potrebi visoke šole v Ljubljani; omenjal se je položaj našega visokošolskega dijaštva, veliko pomanjkanje inteligence v državi, kulturna odporna sila v zapadu kraljevstva itd. Ni treba tu še enkrat ponavljati vseh teh potreb in motivov, o katerih je v zakonski predlogi ministrstvo prosvete Narodnemu Predstavništvu na kratko sporočilo, da si suviše su jasni i bez specialnog obrazloženja. Hočem pa se ozreti na bodoči čas in si predstaviti pomen ljubljanske univerze v znanstvenem oziru, ki edini daje vsaki univerzi sijaj in svetovni sloves. Jasno je, da se hočemo i tu omejiti in pokazati le na nekatere točke.

Ljubljana je že po svoji legi mesto, ki stavi znanstveniku interesantna vprašanja. Arheolog na ljubljanski univerzi bo našel v njej obilo važnega gradiva: čaka ga še nadalje razkrivanje rimske Emona z vsemi rimskimi stavbinami in pohištvenimi važnostmi, ki morejo govoriti o dokaj visoki kulturi rimskega taborišča. Pridružilo se mu bo še nebroj doslej neznanih rimskih in poznejših (langobardskih) sešiš in raziasnitv bo treba tudi vprašanje prvih slovanskih naselbin. Na domačem gradivu bo lahko zasledoval kulturo človeštva od stavb na kolen do prehajanja novejših kulturnih valov (germanskega in romanskega) v slovanskega. Njegovo delo bo moglo biti kronano z emonskim in predzgodovinskimi muzejem ki ga bodo krasile same domače izkopanine.

Z univerzo v Ljubljani se odpre našim jezikoslovcem nova pot, ki jo je bilo doslej težko, da celo nemogoče, hoditi, ker zahteva skupnega delovanja različnih znanstvenih strok. Tako bosta mogla slavist in romanist se poglobiti v problem naše zapadne jezikovne meje, študirati nekdanje življenje in propad dalmatskega jezika, retoromanska narečja v Istri in v Furlaniji ter določiti njihov vpliv na slovanske meje. Isti problem čaka slavista in germanista na našem severu. Potrebne so že pregledne, znanstveno obrazložene zbirke vseh krajevni slovenskih imen, vseh osebnih imen, ki jih omenjajo listine na sedaj že germaniziranim ozemlju — te zbirke pa bodo jasna priča nekdanjega našega življenja in bodo za slovenista vsaj mala luč v zgodovini razvoja slovenskega

jezika pred XV. stoletjem. Pri tem delu ne bodo manjkali slovenski historiki, ki se bodo z vso dušo posvetili zgodovini lastnega naroda, ker jih čakajo še težki problemi: slovenski župan, potek germanizacije, gosposvet-sko ustoličenje itd. — vse to so vprašanja, ki še niso končno rešena. Če pa gremo še v starejšo dobo, potem imata i tu lingvist in historik velevažna vprašanja: romanizacija po rimskih legijah in mestih ter njen propad in rimska Panonija tvoril zase velik problem.

Mimogrede bodi omenjeno, da bo gotovo ljubljanska univerza pospešila in omogočila ono delo, o katerem je češki učenjak Vondrák javno zapisal, da je slovenska narodna dolžnost, namreč zgodovinska slovnica slovenskega jezika. Kolikor nam je znano, imajo tudi naši specialni filozofi-teoretiki in jezikoslovci v načrtih popolnoma novo zamišljeno delo o sintaksi pa bo tudi to rodilo za znanost novo pridobitev.

Naj na kratko omenimo še nekaj drugih strok, ki se bodo bogato razvijale, ker jim domača tla nudijo mnogo še neobdelanega gradiva, tako na pr. geologija, mineralogija, narodopisje, zemljepisje i. dr.

Govorili smo le o predmetih filozofske fakultete, ker na njej se uči in rodi najvišja znanost, dočim jo goje druge bolj za direktni prid človeštva.

S tem smo hoteli povedati, da bo univerza v Ljubljani ne le visoka šola, ki bo vzgajala teologe, profesorje, zdravnike, inženirje in državne uradnike, marveč da bo tudi znanstveni zavod, na katerem bodo delovali naši znanstveniki laže in uspešneje kot doslej, ko so bili raztreseni po vsem svetu in da bodo mogli po prvih težkih organizacijskih letih pokazati, da so obogatili z rešitvijo starih in popolnoma novih, širšemu svetu še neznanih problemov, občo svetovno znanost. Izkažimo se vredne svobode! Naši znanstveniki pa, ki se je doslej z vašim delom ponašal nemški narod, poidite z resnim čelom na delo, pokažite svetu znanstveno gradivo, ki leži v naši grudi in narodu! Na nas sloni sloves univerze in veselo smo preverjeni, da ga boste v kratkem priborili univerzi, narodu in državi.

Dr. Dinko Puc:

Valutno vprašanje.

Neposredno pred počitnicami je predložil trgovinski minister zakon o emisijski banki. Po tem zakonu raztegne se delokrog srbske narodne banke na cel teritorij našega kraljevstva. Imela bo pravico, izdajati na podlagi svojega kovinskega zaklada — ki bo znašal po izjavi finančnega ministra

350 do 400 milijonov — bankovcev v trikratni višini. Razun tega bo na zahtevo vlade kupovala po kurzu in na način, ki ga vlada odredi, avstrijske krome. Novi denar, ki bo zakonito izjeden načen novcu, ki bo izdan na podlagi kovinskega kritja, bo imel pokritje v državnih domenih.

S tem je postalo valutno vprašanje akutno.

V finančnem odboru povedal je finančni minister, da namerava, čim se ta zakon sprejme, v najkrajšem času izvesti potom banke zamenjavo in sicer na zelo enostaven način. Izplačati hoče za vsakih 100 kron ono število dinarjev, koje bo določila vlada. Minister ni povedal svojeja mišljenja o tem številu, a poznano nam je, da se bo to število gibalo med 20 do 30 dinarjev.

Naš finančni minister ima, kar se tiče valute, že velik greh na sebi. Danes je čisto jasno, da je bilo žigosanje naše krome prenašeno delo, ki je vzrok, da imamo danes v naši državi 2 do 3 milijarde več kron kot smo jih imeli prej. Ker Nemci in Madžari ponarejajo žig kakor jih volja.

Kakor hitro so se videli slabe posledice žigosanja, — in to je že mnogo mesecev — zahtevali smo od ministra, naj sliče anketo vseh finančnih strokovnjakov iz cele države, da se medsebojno prouči ta pereča zadeva ter najde pot, ki bi zagotovila kolikor moč malo motenje našega gospodarstva in prizadela našemu narodu kar moč malo škodo. Minister je v začetku to obljubil, a kljub temu ankete ni sklical, marveč samo zaslišal posamezne interesente, vsled česar se niso mogle misli menjati in se ni dosegel že a priori sporazum.

Dolge mesece ni bilo čuti ničesar, kaj dela finančni minister na valutnem problemu, razun, da se tiska nov novec. Tem bolj smo bili presenečeni, ko je končno naš v najneugodnejšem času prinesel načrt, kojega izvršitev bi po mojem mnenju pomenila za vse nas gospodarsko katastrofo.

V javnosti se je sicer že mnogo razpravljalo o tem vprašanju in pojavila so se najrazličnejša mnenja. Po večini so vsa ta mnenja bazirala na stališču, da treba zmanjšati veliko cirkulacijo kron, češ, da se bo z zmanjšanjem avtomatično v istem razmerju dvigala vrednost krome, ozir. novca, ki bi se zamenjal za krono. Se pred par dnevi je neki belgrajski strokovnjak v »Tribuni« zastopal mnenje, naj se za 100 kron da 10 dinarjev, češ, ta dinar bo potem desetkrat več vreden.

Danes vemo, da temu ni tako. Ako zmanjšamo cirkulacijo, bo morda vrednost ostalega papirja zrastle, a li nikdar ne v tistem razmerju.

kot se je cirkulacija zmanjšala. To se pravi cene ne bodo padle v istem razmerju.

Tak vzgled imamo v našem zasednem ozemlju. Za 100 kron izplačali so Italijani 40 lir in določili, da ima to razmerje ostati za podlogo pri vseh izplačilih. Teroretično bi se morale vse cene prilagoditi temu razmerju, to se pravi, ako si plačal na mesec 100 K stanarine, plačalš potem 40 lir. Če bi cene sorazmerno padle, bi taki rešitvi ne bilo prigovarjati.

Življenje je pa pokazalo drug rezultat. Na splošno cene niso padle, ampak zrastle, tako, da je treba v zasednem ozemlju za mnogo življenjskih potrebščin, zlasti za stanarine, plačevati isto število lir, kakor prej kron.

V našem slučaju je pa popolnoma sigurno, da cene ne bodo padle. Na moje vprašanje v finančnem odboru je fin. minister izjavil, da se bodo na pr. predvojni davki pobirali po regulaciji v dinarjih. Hišni posestnik, ki plača danes 1000 kron davka, bo potem plačal 1000 dinarjev. Isto velja za zemljiški, obrtni in druge davke.

Namestu da bi se sedanje cene znižale, se bodo tedaj cene zvišale!

Regulacija valute po načrtu finančnega ministra ima še to slabo stran, da nosijo vse breme ureditve valute imejitelji kron. Ako bi se šlo samo za vojne dobičkarje, bi ne bilo dosti oporekati. Toda koliko imamo skromnih prihrankov še iz predvojne časa, koliko imamo ljudi, ki so navezani edino le na te in bi po taki regulaciji valute absolutno ne bodo mogli živeti.

Kdor si je nakupil za krome vrednostne papirje, nepremičnine itd. za ureditev valute — to se pravi za troške vojne — ne bi plačal ničesar.

Razun tega se mi zdi taka nasilna ureditev valute, sila nevaren eksperiment tudi v drugem pogledu. Gospodarsko življenje ne prenese po mojem mišljenju nasilnih operacij. Odtegnitev 2/3 ali še večje količine novca prometu je taka nasilna operacija. Ne vemo niti najmanj, kako bo to uplivalo na trgovino, na bančno poslovanje.

Iz vsega tega se vidi, da bi mogla taka ureditev valute imeti za posledico silno gospodarsko katastrofo, posledice katere danes ne moremo presoditi. To tem bolj, ker vlada absolutno ni zadostno proučila tega vprašanja. Povsem jasno je, da je paralelno z ureditvijo valute treba urediti uradniške plače, carinske tarife, vplačevanje davkov in državnih pristojbin, urediti pravno razmerje zasebno — pravnih terjatev, vrednostnih papirjev, železnih tarifov itd. Vlada pa ni pred-

ložila niti enega tozadevnega zakona!

Tendence finančnega ministra je varovati posestnika sedanjega srbskega dinarja izgube. Toda tragično je, da se mu po tem načrtu niti to zdaleka ne bo posrečilo, kajti samo ob sebi je umljivo, da bo po tej regulaciji srbski dinar padel, ker ga je sedaj v prometu okoli 510 milijonov z dobrim pokritjem, a potem ga bo v prometu 3 milijarde z dvomljivim pokritjem.

Če bi pa nastala gospodarska katastrofa, bi ne imeli mi potem nikakega sredstva več, škodo popraviti. Škoda, ki bi jo narod utrpel, bi bila definitivna.

A kako rešiti to vprašanje?

Tako, da se ureditev izvrši polagoma in ne naenkrat; tako, da imamo stvar še vedno v rokah in da moremo eventualne pogreške popraviti.

V prvi vrsti je preprečiti uvoz nadaljnih kron. Doseglo bi se to ali potom zamenjave ali, ako bi to vsled pomanjkanja bankovcev ne bilo mogoče, potom kolekovanja, pri čemur bi se odtegnilo nekaj odstotkov iz prometa.

Nadaljna regulacija cirkulacije naj bi se vršila polagoma; doba, v kateri naj bi se izvršila do normalne potrebe, bi ne smela biti krajša od enega leta. Način, po katerih bi se izvedla, so različni in ne morem tu razpravljati o njih. Vsekako pa bi se moral eden del povečev iz prometa potom oddaje premoženja, ki bi po mišljenju prijatelja dr. Brezgarja povprečno dosegla kvečjemu 10% pri čemur pa bi se seveda uporabila progresivna skala, tako, da bi se večje breme prevajalo na bogataše.

Če bi tak denar dosegel dovoljen kurs, potem šele bi bil čas za izdajo bančnega novca potom emisiješke banke.

Ta sistem bi imel tedaj to prednost, da bi se bremena porazdelila in da bi mogli eventualne pogreške na podlagi izkustev še vedno popraviti pri definitivni zamenjavi potom emisijske banke. Ne bilo bi katastrofalnega učinka vsled nenadne odtegnitve velike množine bankovcev; cene bi se polagoma prilagodile dosledno rastoči vrednosti novega denarja. Normalen razvoj gospodarskega življenja bi bil zagotovljen.

Srbski dinar bi morali ali odkupiti sedaj plačavši zanj novega denarja v razmerju njegove vrednosti, ali pa počakati z zamenjavo dotlej, da se vrednost novega denarja približa njegovi vrednosti.

V finančnem odboru sem izrazil svoje pomisleke proti predlagani ureditve valute. Ostal sem s svojim mnenjem osamljen. — In zdelo se mi je, da mnogi člani ne uvidevajo dale-

LISTEK.

Jurij Podlasica.

Današnje zasedanje v »Zvezd« se je pričelo točno.

»Kdo je pa ta človek?« vprašal je radovedni eksorožnik Podreberšek, ko je nekdo šel mimo s prijaznim pozdravom »Na zdar, Hude!«

»To je moj stari prijatelj Podlasica, Jurij Podlasica«, odvrnil mu je na kratko sprevodnik Hude.

»Precej nenavadno ime«, je vzdihnil goriški Rutar. »Vender moram priznati, da se možu prilaga. Saj je res najhjen kakor podlasica in svoje koračke drobi hitro kakor ta živalica. Mož mora biti dober Slovenec, ker pozdravlja z »Na zdar.«

»Ali je mož že večkrat predkaznovan?« povprašal je nadalje štajerski Podreberšek.

»Kolikor je meni znano«, odgovoril mu je Hude, »samo enkrat. In še tistokrat samo s sv. zakonom. To vam lahko zatrdim, saj sem bil za pričo tedaj. Ko so ga vpregali v zakonski jarm. Tega dogodka ne bom nikdar pozabil, čeprav doživim sto let. Saj se je tisti dan toliko zgodilo, da človek kaj takega ne more kar z lepa pozabiti.«

»Že vidim, dolenjska čenča, uščipnil ga je izanski Grbec, da te jezik

srbi. Čudno je, da možkim, ki so rojeni pod dolenjsko trto, teče in rezgeta jezik kakor zanikarnim babam ob vaškem vodnjaku. Zato se posebno čudim, da se tudi nas vipavski Curk ni izlegel kje tam doli mej Krko in Kolpo. Potem bi še le hvalil in v nebesa povzdigoval cesarski Dunaj in nekdanje cesarske požeruhe! Ali nimam prav, prijatelj Curk?«

Vipavski Curk je najprej milo pogledal proti ohglavljenemu Radeckemu. Nato so mu izza krepkega vipavskega zobovja namesto pritrdilnega odgovora švignilo samo krilate besede: »Zarobljena izanska govedina!«

Na te prijazne besede zavrela je vročokrvnemu Grbcu njegova razbeljena izanska kri. Skočil je po koncu in gostobesedno zagrozil vipavskemu Curku, da mu bo za te prijazne besede že dajal odgovor na novem »Zabjeku.«

»Kaka dva tedna boš žrl nezabeljen ričet namesto svoje polente, vipavska suša, zaključil je svoje izanske grožnje in se zopet vsedel mirno na svoj stari prostor.

»Le mirna, mirna, prijatelj iz vinorodne Vipave in ti iz vodepolne izanske«, blazil je pretečo nevihto poštni Čok od sinje Adrije. »Poprosimo rajši prijatelja Hudea, da nam pove kaj več o svojem prijatelju Podlasici. Ma, povej nam Hude, kaj je s tvojo Podlasico?«

Sprevodnik Hude se kot pristni Dolenjec ni dal preveč prositi in je tole povedal svojim vernim poslušalcem:

»Bilo je nekaj let potem, ko je na mesto »Južnega Sokola« stopil »Ljubljanski Sokol«. Tedaj sem se učil v Gradišču mizarskega rokodelstva. Vsi vajenci tega mojstra smo pridno telovadili pri Sokolu. In to je že nekaj. Bilo nas je pri tem mojstru kar osem vajencev poleg treh, dveh, enega ali pa tudi nobenega pomočnika.

Tiste čase sem se spoznal z Jurijem Podlasico. Tudi on je telovadil pri Sokolu. Bil je namreč navdušen telovadec in navdušen pevec.

Z Jurijem Podlasico sva si postala tedaj prav dobra prijatelja. To prijateljstvo je ostalo trdno tudi še potem, ko sem po doslužnih vojakihi prestopil k železnici.

Ko sem nekoč s svojo potno bisago korakal truden iz službe domov, sreča me na cesti Jurč Podlasica. Ustavi me in mi reče na kratko:

»Jutri ob petih se bom poročil pri očetih frančiškanih in ti mi boš za pričo.«

Tako se je tudi zgodilo. Drugi dan ob petih zjutraj je bila poroka pri očetih frančiškanih. Bodoča Podlasica ženska spola, katere dotlej nisem poznal, je bila pri poroki nekam čudno zavita. Najbrž jo je moralo sebsti, čeprav se je godilo to kresnika meseca. Po poroki smo to najnovejšo

Podlasico zapeljali domov in jo izložili tam nekje pri Križevniški cerkvi. Ker smo že imeli najetega izvoščka, dali smo se zapeljati v gostilno Podrožnikom, da malo poslavimo današnji dan.

To smo delali temeljito, možka Podlasica, jaz in še druga poročna priča, ki že davno počiva pod rušo pri sv. Krištofu.

Skoro do ene smo obhajali svoje slavje nemoteno in glasno. Okrog ene pa plane brez sape v gostilno žensko bitje in naravnost na Jurija Podlasico. Ko si je to bitje nalovilo malo sape, je začelo:

»Častitam, gospod Podlasica, častitam! Čvrstega fanta smo ravnokar kupili. Pridite takoj domov!« itd. itd. Tako je namreč šlo v nalovljeni sapi skoro dobro četrt ure.

Tako smo nehoti morali nadaljevanje slavnosti preložiti na ugodnejši čas.

Ko sem popoldne na svoji postelji sanjal, kako se vozim s svojim vlakom mimo Brežic, pridrvi v mojo podstrešno sobico ravno tista ženska. Gostobesedno mi pove, da bodo nesli mlado Podlasico ob šestih h krtu in da ji bom za botra.

To se je tudi tako zgodilo.

Točno ob šestih sem bil zopet pri očetih frančiškanih. Po vseh postavah smo tedaj iz poganske Podlasice napravili poštno krščansko živalico.

Po končanem krtu sem poklical staro Podlasico možkega spola malo na stran in ji resno pošepetal za ušesa:

»Veš, Jurij, prijatelja sva in za prijatelje rad storim vse. Toda vsaka reč ima svoj konec, samo sveder ima tri. Ti si pa ravnó sveder! Zjutraj si imel poroko, opoldne poroč in sedaj ravno krt! Prav nič se ti ne bi čudil, če boš hotel imeti nocoj še birmo! Toda to ti povem, da se danes ob enajstih odpeljem na Štajersko. Če misliš imeti nocoj še birmo, potem si moraš poiskati že kakoga družega botra. Mene pa pusti nocoj le lepo pri miru. Kajti jaz moram nocoj v službo in na pot. Pa, brez zamere!«

Tako sem govoril resno svojem prijatelju Juriju Podlasici. Mož si je nedvomno vzel moje resne besede k srcu. Vsaj tisti večer ga ni bilo k meni, da bi me prosil za birmanskega botra. Zato sem se tudi neovirano še tisti večer podal v službo in se odpeljal proti Zidanemu mostu.

Take stvari je vedel povedati sprevodnik Hude o svojem prijatelju Juriju Podlasici. Vipavski Curk ga je očito pohvalil z besedami:

»Vidite, prijatelji, tako dobri časi so bili pod staro Avstrijo. Tedaj so imeli vse take reči kar na en dan. Sedaj pa moraj na poroč čakati navadno po devet mesecev ali pa še več! Bog daj, da bi se skoro vrnil dobi stari časi!«

kosežnost koraka, ki ga hoče vlada napraviti. Naravnost čudno je bilo, da v celi zbornici ni nihče protestiral, ko je v konferenci min. predsednik Protić namignil, da bi v slučaju odklonilne vlade to vprašanje rešila eventualno potom naredbe! Ta možnost je bila seveda takoj odstranjena, čim je zastopnik Dem. zajednice izjavil, da ta stoji absolutno na stališču da se mora valutno vprašanje rešiti le v sporazumu z Narodnim predstavništvom.

Vsekako je nujno potrebno, da se v odmoru, ki ga je dobilo Nar. predstavništvo bavi ysa naša javnost s tem vprašanjem ter zavzame določno stališče. Sklep načelstva JDS. tvori dobro podlago za razpravljanje.

Zadnji dogodki in slovenski železničarji.

Pretekli teden je bil za slovenske železničarje in tudi za celokupno javnost zelo razburljiv. Sledili so si trije dogodki nekako udarec za udarcem.

1. Slovenski železničarji, ki kampirajo že mesec in mesec v več kot 30 vagonih na južnem kolodvoru v Zagrebu, so zapretili hrvatski zemaljski vladi, da dne 17. julija odidejo, ako jim vlada in mestna uprava ne nakažeta stanovanja.

2. Južna železnica je bila vsled pomanjkanja premoga prisiljena v noči od 17. na 18. julija ustaviti na progi Zidani most - Sisak vse promet, izvzemši ekspresni vlak Pariz - Zemun in pa vojaške vlake.

3. Takozvana jugoslovanska socialna - demokratična stranka je proglasila solidaritetno stavko na naših železnicah za 20. in 21. julija.

Oglejmo si te tri dogodke po vrsti, kakor so navedeni. Da morajo slovenski južnoželezničarji opravljati službo na progah na Hrvatskem, niso krivi oni, pač pa je to greh uprave, ki je bila dosedaj v rokah nemške in madžarske gospode, in v veliki meri tudi naših bratov Hrvatov, — ker so si pustili importirati same pristne Madžare in Zide. Po prevratu torej so morali slovenski železničarji vzeti obrat v roke in seveda v Zagrebu je potrebno večje število, da se zmaguje ogromen promet, ki je sedaj na celi progi. Uslužbenci so morali delati — a kje stanovati? Italijani so jih vrgli iz Trsta in Krasa, — v domovini ne morejo dobiti stanovanja — službo opravljajo v Zagrebu. Naravno in za vsakega človeka razumljivo je, da so prosili pri zemaljski vladi in mestnem zastopu v Zagrebu za stanovanja. Sedaj se je pričela križeva pot: osebne intervencije in prošnje posameznikov, letanja od hiše do hiše, prošnje obratnega nadzorništva v Ljubljani, vloge sem, vloge tja, komisije. Kaj je večina teh pri »Zvezi jugoslovanskih železničarjev«, pisane in brzojavne vloge od družstva na vse-mogoče instance, osebne intervencije društvenih zastopnikov, brzojavi v Beograd, pretnje. Izšlo se je toliko in toliko madžarskih nameščencev javnih uradov, za slovenskega železničarja mesto Zagreb v sedmih mesecih ni moglo in hotelo dati na razpolago — niti barak — nima ništa! Vsak dan pa se je priseljevalo toliko in toliko sto krivonosih patentiranih Jugoslovancev — na internacionalni podlagi iz Madžarske in Avstrije — za ta pa je bilo stanovanje vedno dovolj! Ljudje pa so delali in garali noč in dan, spali v in pod vagoni, kadar je bilo lepo, a če je deževalo, prenašali so pohištvo in otroke iz enega koda v drugega, ker so strehe pri vagonih slabe. Ko je bila mera polna in je bilo dokazano, da merodajni faktorji nočejo pomoči, je podružnica ZJZ Zagreb stavila ultimatum od 17. julija. Ako do tega dne ne dobe člani, ki stanujejo v vagonih, stanovanj, poberejo svoje vagonne z raznih tirov in se odpeljejo nazaj v ožjo domovino. Sedaj se je pa pričel dirindaj — vsa čast vojaškim poveljstvom za trud in naklonenost — a najbrže vse ne bi nič izdalo, ako bi ne bil v najbolj kritičnem času nastopil drugi dogodek, da je zmanjkalo premoga in je bil promet nemogoč. Dne 17. julija ob 17. uri se izrečn izjava — nema stana — a čez dve uri — slovenski železničarji dobe začasno nakazana dva paviliona še nedodelane bolnišnice pri sv. Duhu. — Eksofus se ni izvršil. Za dokazano naklonenost in bratstvo pa se vam vsem brez razlike stanu in strank doli v Zagrebu slovenski narodni železničarji javno zahvaljujemo... Tudi sodrugom železničarjem od hrvatskega Saveza.

Drugi dogodek pa je še bolj simpatičen. Mesec in mesec se že bori obratno nadzorništvo z občutnim pomanjkanjem premoga — samo za kurjavo še vedno dolguje svojemu osobi okoli 3000 ton. In zakaj? Stavi jo se vedno večje zahteve, promet vedno rase; izvoz in uvoz, posebno za Hrvatsko in Bosno je vedno večji in koncentriran na edino možno zvezo z Avstrijo in Čeho - Slovaško. Povrh še razni antantni vojaški transporti in žilvski vlaki za Avstrijo in Čeho - Slovaško. Pokorbi radi premoga Avstrija glede žilvskih vlakov ne drži — Italijani privlačijo, vlaki se morajo sprejeti — torej ves premog, ki se sploh dobi, za vlake, osebe mora čakati, sicer je mednarodni incident in vpitje z vseh strani, grožnje itd. Določa se od centralne vlade gotov odstotek, ki je prejemalen, razdelitev se odzvam deželni vladi v Ljubljani radi vpitja gotove gospode v Zagrebu, vračanje praznih odprtih voz iz Hrvatske je neredno in nezadostno. Kurilnice

Maribor, Zidani most, Zagreb, Sisak so brez premoga. V Zagrebu in Sisku rekvirirajo kurilnice, da vzdrže obrat, nekaj vagonov premoga, določenega za zemaljsko vlado; ta si s vso odločnostjo to »slovensko« prednost pre-pove in ker še ni iznajdba, da bi imeli stroje, ki bi se kurili z zemljo ali kako visoko prepovedo — torej »stoj!«

Ker še ni uradna preiskava končana, katere rezultat bo ministarstvo obračaja gotovo objavilo tudi javnosti, se vzdržujemo za sedaj vsakega nadaljnjega komentarja, pač pa opozarjamo na to — le: Če se človek tako — le pelje med brate Hrvate, sliši in vidi marsikaj, tako na pr. govornice, da se pri raznih trgovcih v Banovini lahko dobi cele vagonne trboveljskega premoga po 7000 kron vagon, da ima baže Ornstein & Spitzer v Zagrebu in še kje druge nakopičene ogromne zaloge premoga, da se je v Slavoniji ponujal cel vlak, 30 vagonov, takega premoga, seveda za primerno ceno. Centralna vlada, predvsem ministarstvo obračaja naj že vendar enkrat opusti tisto slavno kampanjo za kompetence in naj odpošlje komisijo z izrecnim ukazom, da naj vse strogo preišče in udeleži, kaj je resnica na teh in sličnih govornicah. Odnosanci pa naj bodo strokovnjaki in možje, ki vedo, kaj, kako in kje morajo preiskovati ne pa diletanti, da ne nastanejo zopet nove komplikacije in kompetence.

Tretji dogodek je pa naš slovenski unikum. Ena politična stranka napove stavko celega slovenskega proletariata na železničarskem shodu! Uprizori se velik tamtam in peščica slovenskih internacionalnih sodrugov železničarjev z vsemi drugimi navzočimi proletarci in neproletarci vseh mogočih stanov navdušeno vzdigne roke, stavka je sklenjena in stavkatji morajo tudi slovenski železničarji. No, to je bil pretrd oreh in se ni dal drobiti — polomila brez primere. Pa šalo na stran! Celokupen proletarijat tako v zapadnih državah, kakor tudi v Nemčiji, ki se imenuje mednarodnega, — vsaj na zunaj — se pripravila že mesec na boj proti mirovni konferenci in njenim sklepom. Splošna stavka se napoveduje že mesec, a je še dosedaj ni bilo in je najbrže tudi ne bo! Vse internacionalne socialistične stranke, ki so stopile v monstre - stavko dne 20. in 21. julija, so izrecno izvele železnice, da ne škodujejo sebi in svojemu narodu. Pri nas se je proklamirala stavka baže iz Beograda — a glej čudo — na Hrvatskem in v Bosni so železničarje izvele — kakor tudi v Italiji in Avstriji — le slovenski železničarska proletarska para — je imela — edina to čast — sodelovati pri stavki. Stavka se je proglasila ob navzočnosti treh gospodov voditeljev - sodrugov Kopača, Golouha in Vencajca. Ker narodni slovenski železničarji niso hoteli stavkatji, je prišlo do terorja s strani stavkajočih v Ljubljani, kar daje misliti in boje rodilo vse druge posledice, kot so vzporeditji misliti. Voditelji socialistične stranke so dali predsedništvu naše vlade vsa mogoča zatrdila, da ne bodo pristupili nobenih nasilnosti, a dva sta pristavovala nasilnostim na državnem kolodvoru prvi dan stavke pri vladu št. 1716 in sicer centralni tajnik Splošne železničarske organizacije in narodni poslanec g. Kopač in pa g. Vencajc, ki je shod v Ljubljani v imenu stranke pozdravil. Pa o teh stvareh govorja na drugih mestih, konstatirati pa je potrebno eno dejstvo, — da je naša deželna vlada odrekla. Narodni slovenski železničarji, ki niso hoteli stavkatji, niso »vogelfreje« in si bodo znali poiskati zadoščanje za sramotjenje, katerim so bili izpostavljeni. Za varnost po izvršenih iznužitih se pa narodni slovenski železničarji deželni vladi za Slovenijo prav lepo zahvalijo.

Interesantno pri celi zadevi je utemeljevanje stavke na naših železnicah. Na shodu kot protest proti imperijalizmu mirovne konference in proti vojaški intervenciji napram Madžarski in ruski boljševiški republik, pri vladi pa je gosp. centralni tajnik Splošne železničarske organizacije in narodni poslanec Kopač utemeljeval z raznimi, njemu znanimi dogodki, ki se bodo izvršili na italijanski fronti, češ, tam bodo italijanski vojaški gotovo vrgli puške v stran in šli nazaj, če bodo slovenski železničarji na mednarodni podlagi stavkali, ker v tem slučaju naše, oziroma srbske čete ne bodo mogle tako hitro zasledovati. Da je gosp. Kopač naroden poslanec, to vemo, da pa je postal še zraven tudi spiritist in mednarodni diplomat — to smo zvedeli šele sedaj. Škoda — pa to se bode dalo popraviti pri prihodnji — stavki! H koncu bi nasvetovali sodrug g. Golouhu, da naj se pri svojem komparetu, sodrugu g. Kopaču, zahvali za tako modifikacijo in ga kot navdušen tržaški Slovenec vpraša, ali ima svoje otroke vpisane v Trstu še sedaj za Nemce, ali pa jih je popolnoma na mednarodni podlagi kot slovenski sodrugov voditelj dal vpisati po prevratu za Lahe?

Ivan Deržić.

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze“.

Politične vesti.

— **Dunajsko tožba.** Dunajski »Die Zeit« se brdiko pritožuje proti načinu, kako postopajo na mirovni konferenci z »ubogimi« Avstrijci. Krivi pa so tega seveda »nemški« soprobitalci stare monarhije, katerim se je posrečil prehod med zmagovalce. Ti neprestano oblegajo vrata, se vmešavajo v posle mirovne konference in obsipajo Odbor Petrice, ki ima odločitev v rokah, s krivimi informacijami. Čim temeljitejši hoče biti najvišji svet, tem več krivih, namenoma zavutih in popolnoma izmišljenih dejstev se baje zbira na njegovi posvetovalni mizi. Čisto drugače pa postopajo razne antantne mislije na Dunaju. Te postopajo z avstrijsko vlado prav vljudno in prijazno, semtertijsko skoraj prijateljsko. Ako se vsak drugi dan, tako piše »Die Zeit«, zapletemo v kakšno novo katastrofo, in naj jo imenujemo po premogu ali mesu, teče naša gospoda k antantnim mislim in te se prav pošteno trudijo z intervencijami, doseči pri naših pravih sovražnikih Čehih, Poljaki in Jugoslovanih, da bi nas ne pustili zmzniti, od lakote umreti, ali najmanj sedeti v temi. Antanta torej z nami postopa vsaj na pol kot z ljudmi, toda govori noče z nami na nobeden način... V tem tonu nadaljuje »Die Zeit« in prosi končno, da bi se antantne države vendar le za božjo voljo usmiliile Avstrijce ter se vsedle z njimi k eni mizi, češ, da nemški Avstrijci »ne grizejo« pri posvetovalni mizi in so skromni, ponižani in ponižni ljudje.

— **Kako upravičena je bila socialno-demokratska stavka pri nas,** se razvdi iz dejstva, da je n. pr. zbor delavskih svetov socialnodemokratske stranke v Berolinu, kakor poroča njihovo glasilo »Vorwärts« z dne 19. t. m., sprejel resolucijo, v kateri se je izrekel proti generalni stavki dne 21. t. m. Tudi predsedstvo socialnodemokratske stranke v Inomstu se je dne 18. izrekel proti stavki in soglasno sklenilo svojim somišljenikom priporočiti, naj delo ne ustavi, ter je ta svoj sklep utemeljilo takole: »Stavka v Nemški Avstriji bi ne napravila prav nobenega vtisa na antantne države, a tudi vlada Nemške Avstrije ne ugroza niti madžarske niti moskovske sovjetske republike. Iz tega je razvidno, da so nemški socialni demokrati sami uvideli, da je bila generalna stavka dne 21. t. m. nesmiselna. Naši sodrugi pa so bili seveda drugega mnenja in vsekakor bolj pametni in bolj nemški, kakor njihovi pristno - nemški sodrugi. Zato so se tudi blamirali. Toda stavjmo, da te blamaže ne bodo priznali, marveč bodo skušali na vse načine svoj filaso pred svojimi vernimi ovčicami predstaviti kot veliko zmago socialnodemokratske misli.

— **Vsem kraj. org. JDS v mariborskem okrožju.** V smislu sklepa shoda zaupnikov v Ljubljani se odprvi v Mariboru posebna kmečka pisarna, kjer bo dalal poseben kmečki strokovnjak pojasnila o vseh kmečkih zadevah članom JDS. Tajniška pisarna dale pojasnila o vseh organizatoričnih in političnih vprašanjih. Istotam se odprvi tudi informacijska pisarna, kjer dobijo vsi člani brezplačne pravne nasvete v vseh zadevah, nasvete o šolskih, stanovanjskih, službenih zadevah itd. Pisarna začne posloovati takoj po ustanovitvi okrožne organizacije v Mariboru na shodu zaupnikov celega okrožja začetkom avgusta. Zaupnike, ki jih bodo posamezne kraj. org. tekem julija izvolile, je treba prijaviti strankinemu načelstvu v Ljubljano in poslancu Voglarju v Mariboru, ki bo vse prijavljene zaupnike začetkom avgusta sklical v Maribor. Do takrat se dajejo vsa pojasnila članom pismeno.

— **Pismo »francoskega brata«** Jugoslovancem. »L'Avvenire d'Italia« prinaša poročilo o tem pismu brez komentarja. Znan Jean Mayerhofer, član »Društva francoskih avtorjev«, tajnik franko-jugoslovanske zveze, očita v njem D'Annunzio njegovo poslanstvo na Dalmatince, očita mu po pravici imperijalizem; toži Lahe, da so spletakarji pri Nemcih in jih vzpodbadali, naj ne podpišejo miru, da so ruvali pri Slovanih in jih podžigali proti Francozom, pri nemških Avstrijcih in jih ščuvali na Slovence pri Ogrih in jih hujskali zoper Hrvate; povrhu so skušali postriti bolgarsko - srbski spor. Niso zadovoljni s Trstom, hočejo še Reko, šuntaio v Carigradu, izkrcavajo v Mali Aziji, mešajo položaj v Solunu, hočejo Veliko Romunijo. Vsi ti poskusi imajo namen nasledovati na Balkanu Nemčiji proti kristim Francije. — Ko je zatrdil Jugoslovancem svojo ljubezen, nadaljuje takole: Vi vsi ste nasprotni, Srbi, temu, da bi vam iztrgali kos Banata, Slovenci, da bi vašo dražo in nesrečno Istra postala druga Alzacija - Lorena, Dalmatinci, da se vam vzamejo Zader in otok, in naposled, vi Hrvati, ne marate, da bi postala Reka nova in večja italijanska naselbina; končuje, nudeč francosko prijateljstvo in izraža vero v pobeodo razuma in pravice... Kakor smo hvaležni g. Mayerhoferju za naklonenost vendar bi ne smel pozabiti naše svete zahteve po solčni Goriki.

— **Stavka v Nemčiji.** Kakor poročajo, je ponedeljkova stavka v Nemčiji minula brez posebnih dogodkov. Samo v Berlinu je došlo do spopadov pred

dvorom. Ostale demonstracije sprevo-de neodvisnih in komunistov je vojašvo sadišlo bres krvolitja in bres velikih težkoč, da niso došli v notranje mesto Raskropilo jih je mirnim potem. Nasprotno pa je došlo na shodih večinskih socialnih demokratov do velikih nemirov. Neodvisni in komunisti so več časa pred zborovanji zasedli dvorane, vsled česar so bili povsod na shodih v močni večini. Kakor hitro so pričeli govoriti večinski socialni demokrati, je došlo do velikih demonstracij. Večinoma govorniki sploh niso mogli govoriti do konca, zborovanja so se deloma predčasno zaključila, deloma pa so jih nadaljevali neodvisni in komunisti po odhodu večinskih socialnih demokratov. Ponekod je došlo tudi do dejanskih spopadov ter so na nekem shodu tudi streljali, pri čemer je bil ranjen urednik »Vorwärtsa« Kuttner. K ponedeljkovim izgredom neodvisnih in komunistov proti večinski socialni demokratom piše »Vorwärts«, da pome-njajo krvavi pretepi med delavci 21. julija črni dan sramote za nemški proletarijat. Neodvisni in komunisti vidijo samo svoje strankarske interese ter jim niso popolnoma nič mar ljudski in svetovni interesi. Proti versailleskemu miru niso hoteli demonstrirati, temveč samo bojevati se proti nemški vladi. »Vorwärts« ugotavlja, da ni francoski proletarijat podvzel 21. julija ničesar proti versailleskemu miru in da na Angleskem splošna stavka sploh ni bila sklenjena — LDU.

— **Italijansko-francoski odnosi.** Dolgo so skušali prikrivati oficijelni krogi, zlasti francoski, široki prepad, ki je že zdavnaj zijal med prijateljstvi-ma teh dveh dežel. Šele ob padcu Sonnina, ki je bil oče te zveze, so začele padati maske in začelo se je pisati odkrito — ne samo v italijanskih listih — tako odkrito, da se je samo čuditi, da se je dalo vse to tako dolgo prikrivati. Ker pa v Italiji niti ne vedo natančno, kdo je pravzaprav pripeljal deželo v to desolatno situacijo, so v začetku zmerjali vseprek, Francijo, žurnalistiko, delegacijo in Sonnina. Zanimivo je zlasti na kako prisen se je poslovil »Secolo« od Sonnina: »Sklenil je Londonski pakt, zavlačeval napoved vojne Nemčiji, delal protisrbsko politiko in je v decembru 1916. skoro razbil alijanco v Atenah, ker je podpiral Konstantina proti Venizelu; vstavljal se je odpošiljavti italijanskim čet v Macedonijo, nikdar ni hotel slišati o razbitju Avstrije in se upiral Rimskega paktu; postrani je gledal zavezniške čete na naši fronti, z eno besedo, vsa štiri leta vojne se je zdelo, da ne misli na nič drugega, nego svoj ozki in nezaupni narodni egoizem...« Francijo pa si je privoščil »Resto del Carlino«: »Usode-polna ura za Italijo prihaja, ura ko bo po vsaj začasnem obračunu s premagano Nemčijo predložila račun zmagovita Italija. Povedati je treba zaveznikom, da ni nobene odločitve, dokler ni rešeno vprašanje italijanskega mira. Veljava Italije, ki je velika danes, bo jutri večja. Od zaveznikov je odvisno, če bo ta sila njih prijateljstva ali sovražnica. Italija je danes edina velesila — Francozi vedo to — ki ima armado, ki je materijelno in duševno zdrava in ki edina lahko postane takoj strašno politično središče vseh narodov, ki jih težaj anglosaksonski mir...« To je bil mig s kolen in jasno je postalo, da bo izzval protidogovor, ki ga Italija v svoji nevrastenosti ne bo vesela. Z ozirom na silo italijanske armade je odgovoril maršal Haig in rekel dobesedno: »Italija ni naredila kaj prida v vojni in je bila po kobariškem porazu zaveznikom v breme.« Po politični strani sta Italijanom prav odkrito odgovorila Partinax v »Echo de Paris« in Gantvain v »Journal des débats«, ki piše: »Ne, ne bomo žrtvovali nobeni kombinaciji naših slovansko-anglosakških zvez. Kakor je izjavil včeraj Clemenceau v Saint-Quentinu bo živila naša zveza z Ameriko in Združenimi državami tudi po vojni, tvorila bo os naša diplomacije. Anglija in Amerika sta nam prihileti na pomoč ne da bi bili stavljeni pogoje in barantali. Že vsled tega jim moramo ostati zvesti. Kaj bi počeli, če bi stali sami z Italijani proti Nemcem? Italijanski časniki nam povedo jasno: Plačati bi morali vsak korak, vsako intervencijo. Giolitti pa bi triumfiraj. Proti sebi pa bi imela vse narode, ki nam zdaj zaupajo in so se vojskovali za nas in imajo iste ideje kot Francija.« Tako opleta Italija okrog sebe kot slepec s palico in menda sama pričakuje, da jo reši 21. julij iz te situacije, iz katere je ne more rešiti italijanska vlada.

— **General di Giorgio o italijanski politiki.** V seji italijanske zbornice dne 15. t. m. je govoril general di Giorgio k vladnemu predlogu o provizoriju do 31. decembra. Govoreč o potrebi konkretnega programa za novo opredelitev vojske, o prezgodnji nameri »pustiti« vrhovno poveljstvo in poklicati generalni štab v Rim, o potrebi discipline čet v varstvo javnega reda je obtožil vlado, da ni takoj po sklepu premirja zavzela stališča proti obširni diskusiji o nacionalnih rivendikacijah. Takrat bi

bila mogla preprečiti, da bi je aliranci ne bili mogli zadrževati v njenih načrtih. Danes, ko je situacija tako težka, je treba da pride parlament do zavesti svoje funkcije in odgovornosti ter da odkrito nastopi v delikatnih in težkih argumentih, izmed katerih je najtežji: razmerje do Francije. Dočim se bavijo italijanski delegati v Parizu z delegati alirancev, naj se sporoči s bratskim duhom francoskemu narodu — in ne samo francoskemu narodu — tehtne vzroke ljudske nezadovoljnosti in da je nujno, da se oba naroda direktno sporazumeta. Nato omenja dokaze posetenega in bratskega prijateljstva, ki jih je doprinesla Italija Franciji najprej s tem, da je ob izbruhu vojne proglasila nevtralnost, pozneje pa pomagala s heroično hrabrostjo svojih sinov pri razrušitvi centralnih držav. Govornika veseli izjava Clemenceaujeva in Lloyd Georgeva, da ostaneta zvesta london-skemu paktu; ne ve pa, kako naj se to strinja z nepriznanjem dogovorov v S. Giovanni di Moriana, s sovražnim vedenjem v jadranskem vprašanju in s provokacijami (!!), ki so se ponovno dogajale na Reki in drugod. Pravi, da bi Francija sama zase slabo skrbela, ako bi žrivovala prijateljstvo Italije nepravilni protekciji jugoslovanskih ambicij. Tudi meni, da se ni dovolj cenila pomoč, ki jo je dala Italija ob oni pomorski zmagi, ki je zagotovila Italiji gospodstvo na morju. Krivičen je očitek laški vladi, da zasleduje imperijalizem, dočim dokazuje londonski pakt mero zmernosti Italije v tem, da ne omenja Reke. Narod zahteva, da se z londonsko pogodbo ne postopa kot s kosom papirja, da se vpoštevja volja Reke in da se italijanski centri, ki bodo ostali pod Jugoslovani, ne prepustijo njihovi osveti. Ker, če se bo treba podvreči bolestiti odgovodi, naj se to zgodi vsaj na način, da se ne bo postavljala v nevarnost prihodnost in da ne bo trpela čast dežele.

— **Gospodinja »oddelni predstojnik«** Poslanik boljševiškega Madžarske Csobel na Dunaju je imenoval, predno je zapustil svoje mesto, svojo strojeplisko Marijo Berger, Zidnjo, za oddelnega predstojnika v poslaniškem uradu. In tako je ta mlada silno ošabna punica postala predstojnica osivelim ministrstvalnim višjim uradnikom, katere je tako šikanirala, da so končno pričeli štrajkati. »Živio Bela Kune!

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

KNEZOŠKOF DR. JEGLIČ V AVDIJENCI PRI REGENTU.

Beograd, 22. julija. Regent je sprejel danes v privatni avdijenci ljubljanskega knezoškofa dr. A. B. Jegliča.

VPRAŠANJE KONKORDATA.

Beograd, 22. julija. Da se prouči vprašanje novega konkordata z Rimom, je prispelo v Beograd na poziv vlade več višjih katoliških dostojanstvenikov iz vseh delov naše kraljevine.

DELAJSKI NADZOROVALNI URADI.

Beograd, 22. julija. Vsled odloka ministrstva za socialno politiko so se ustanovili splošni pokrajinski inšpekcijski delajski nadzorovalni uradi s sedeži v Beogradu, Nišu, Kragujevcu, Zagrebu, Osijeku, Dolnji Tuzli, Sarajevu, Ljubljani, Mariboru, Novem Sadu, Splitu in Podgorici. Naloga teh uradov je, da nadzorujejo industrijska in trgovinska podjetja. Ravno tako se ustanove špejialni delajski nadzorovalni uradi za vse ozemlje naše kraljevine in sicer eden za železnice, eden za rudarstvo in eden za pomorsko in rečno plovbo.

ZA UJEDINJENJE S SRBIO.

Beograd, 22. julija. Ministrski predsednik Stojan Protić je prejel iz Vršca sledečo brzojavko: Člani srbske pravoslavne eparhijske uprave v Vrscu, zbrani na svojem prvem zasedanju vas pozdravljajo in vas iskreno prosijo, da člani kraljevske vlade delate na to, da se vsi kraji srbskega Banata, katere je osvobodila srbska vojska, ujedinijo s svojo materjo Srbijo.

EVAKUACIJA PEČUHA USTAV. LJENA.

Beograd, 22. julija. Kakor izveemo, je bilo odredjeno, da se ustavi evakuacija Pečuha in Baranje do nadaljne naredbe. Sodeč po tem dejstvu je upati, da bo pripadal Pečuh naši kraljevini kot odškodnina za Temešvar.

MINISTRSKI SVET.

Beograd, 22. julija. Danes se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o važnih notranje-političnih vprašanjih.

»HRVAT« O NAŠEM RAZVOJU.

Zagreb, 22. julija. Današnji »Hrvat« priobčuje uvodnik, v katerem razpravlja o vzkrokih zastajanja razvoja v naši kraljevini. Med drugim pravi: 9 mesecev je poteklo, odkar se je pričelo samostojno življenje v naši novi državi in razočaranje je ravno tako veliko, kakor je bilo veliko navdušenje pred 9 meseci. Vzrok temu je predvsem to, da vlada povsod nesposobnost in še pe-

sebo pri ureditvi gospodarstva in prometa. Tudi v državni upravi smo še daleč od najskromnejše demokracije, celo zahteva, da se uvedejo najenostavnejše ustavne svobode, ni izvedena. Poleg nesposobnosti je vzrok nezadovoljstva tudi ta, da so se pojavila pri nekem klubu, ki ga tvorijo »državotvorne« stranke mnenja, ki se koncentrirajo v izreku nekega poslanca, češ, da hrvatskega sabora ni več in da ga tudi ne bo. Vsemu temu je vzrok ta, ker se ni izvedlo ujedinenje v duhu zaključkov 29. oktobra 1. l. Hrvatski narod je skozi stoletja stal v borbi za svoje državopravne pravice in je upal, da bo mogel v svoji narodni državi posvetiti vse svoje sile gospodarskim, socialnim in kulturnim problemom. Treba je, da se državopravni problem reši že v začetku brez vsakih »pridržkov« in da se ne veže njegovo rešenje na pogoje, ki se protivijo pravu enakopravnosti in svobode. Ne zahtevamo plemenske borbe, a če se danes »plemensko« grupiramo, storimo to iz potrebe, ker smo uverjeni, da samo izpolnitev plemenskih zahtev v enotni državi zamore zagotoviti notranji mir in zadovoljnost. Ta naša zahteva je mnogo bolj »državotvorna«, kakor delovanje onih, ki nočejo videti, da brez zadovoljnih plemen ni zadovoljne države.

KONFERENCA O AGRARNI REFORMI V DALMACIJI.

Split, 22. julija. Včeraj se je vršila v Splitu konferenca malih posestnikov iz cele Dalmacije, na kateri se je razpravljalo o stanju vprašanja o agrarni reformi.

ČASNIKARSKÉ VESTI IZ DALMACIJE.

Split, 22. julija. Demokratski kmet-ski list »Zorac« je moral prenehati z izhajanjem, ker mu primanjkuje papirja.

Split, 22. julija. Izdajatelj lista »Nova Doba« so izjavili, da bo ostal list še izven vseh strank, dokler se ne reši na mirovni konferenci definitivno naše narodno vprašanje. Izjavili so svoje zaupanje Demokratski stranki, a kljub temu hočejo mlajši elementi ustanoviti samostojen list Demokratske stranke, ki bi ga urejeval dr. Grison-gono.

DRASKOVIĆ POSTAL LASTNIK »DEMOKRATIJE«.

Beograd, 22. julija. Lastnik beograjske »Demokratije« je postal g. Milorad Drasković, bivši minister Narodne prirede, narodni poslanec in član skupine samostalcev v demokratski zajednici.

V OSIJEKU MIR.

Osiijek, 22. julija. V Osijeku je potekel generalni štrajk mirno, bančni uradniki niso štrajkali, trgovine, kavarne in gostilne so bile odprte. Tramvaj je vozil. Meščanska zajednica je stavila svoje člane na razpolago za izmenjavo štrajkujočih delavcev. Mesto je izgledalo normalno.

Neodrešena domovina.

Stavka na Reki. Stavka 21. t. m. je bila zamišljena v velikem obsegu. Končala pa se je zelo žalostno. Ze 19. t. m. so blokirali italijanski vojniki vse mesto in sušaški most ter so bili vsi prehodi iz predmestij zaprti z vojaškimi kordoni. Stavka sama ni bila popolna, ker so delale razne tvornice, med drugimi plinarne, elektrarne in vodovod. Za nedeljo so bile napovedane velike delavske skupščine, vendar pa italijanska vojaška oblast zahtevam sklicateljev ni ugodila. Obenem je italijansko vojaštvo, kakor hitro so se pojavili na ulicah po trije moški, razkropilo posamezne skupine. V ponedeljek so ukrenile zaradi stavke italijanske vojaške oblasti iste odredbe. Posebnih dogodkov ni bilo. — LDU.

Narodno Čitalnico na Reki hočejo spraviti lahko okupacijske oblasti na Sušak. Umevno, da reški Slovani tega ne dopuste. Čitalnica je starejši nego vsa reška lahonska društva.

Kader laškega infant polka štev. 11. v Poreču. Lahji so postavili kader 11. pešp. v Poreč. V ta polk bodo rekrutirani istrski mladeniči. Čas naborov doslej še ni znan.

Kolonizacija Istre. Lahji kolonizirajo Istro. Iz Italije pošiljajo v Istro cele družine, katerim preskrbe takoj občinsko pravico in jim dajajo pravico za izvrševanje obrti ali trgovine, oziroma pomagajo pri nakupu posestev ter jim sploh gredo na roko v vsakem oziru. Domače invalide, tudi Lahe, zapostavljajo.

Slovanski svet.

Češko-slovaško vojno ministrstvo za jugoslovanske legionarje. Pred ustanovitvijo samostojnih jugoslovanskih legij so sprejemali, kakor je znano, jugoslovanske dobrovolce v češko-slovaške legije. Mnogi izmed njih so padli na raznih bojiščih. Češki listi sedaj javljajo, da bo češko-slovaška republika skrbela za rodbine teh padlih srbskih, hrvatskih in slovenskih legionarjev. Češko-slovaško vojno ministrstvo jim je že pričelo izplačevati podpore.

Za »Češko-slovaške Listy«, glasil-fo Čehov, ki so v naši državi, so nabrali na sestanku čeških društev v Beogradu 15.600 K, ki se porabijo za delnice družbe, ki izdaja ta list v Zagrebu.

— Poslanik čeho-slovaške republi-ke v Parizu. Kakor javljajo češki listi, bo imenovan za poslanika čeho-slovaške republike v Parizu dr. Karl Kram-f, bivši ministrski predsednik prve čeho-slovaške vlade.

Mirovna konferenca.

TEMISVAR — ROMUNSKI.

LDU. Temišvar, 22. julija. Jugo-slovanski tiskovni urad se preseli iz Temišvara v Beskere, kjer započne svoje delo 23. t. m.

LDU. Beograd, 22. julija. Predve-rajnjim je prišel v Temišvar romunski minister prosvete v spremstvu lugo-škega velikega župana in še nekaterih romunskih višjih častnikov. Razgovor-jali so se s poveljnikom srbske posad-ke v Temišvaru glede prevzeta Temiš-vara od Romunov, kakor tudi o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s predajo mesta.

KONEC TURČIJE.

LDU. Curih, 21. julija. (ČTU.) Ka-kor poroča »Corriere della Sera« iz Pariza, so entente države v turškem vprašanju sklenile, da se Turčija državopravno popolnoma razpusti.

POGODBA Z AVSTRIJO.

LDU. Dunaj, 22. julija. (ČTU.) »Wiener Mittagszeitung« piše: Objava mirovne pogodbe je v parlamentarnih krogih napravila uničujoč vtis. Vse stranke so soglasno mnenja, da so do-lobe mirovne pogodbe neizvedljive. Krščanskosocialni poslanci povdarjajo posebno, da so podrobne odredbe gle-de finančnih žrtv, ki jih zahtevajo od Nemške Avstrije, posebno glede rešitve valute in vojnega posojila, neizvedljive. Nemškonsocialni poslanci ozna-čujejo predvsem teritorialne določbe kot katastrofalne. Nemška Češka, Nem-ško-Moravsko, Nemško Južno Tirolsko, to so trije trdi udarci Vrhtega pa naj se vrši glasovanje na Koroškem naj-prej v bolj slovenskem delu, kar bo go-tovo škodovalo poznejšemu glasovanju v bolj nemškem delu Koroške. Socialni demokrati smatrajo izvedbo mirovne pogodbe v njenem gospodarskem delu za zaslužjenje Nemške Avstrije za pri-hodnja tri desetletja. To je mir sramote, veliko trši, kakor mir, ki je naložen Nemčiji. Nemška Avstrija bo izgubila svojo samostojnost in postala imperija-listična kolonija entente.

LDU. Dunaj, 22. julija. (ČTU.) Jutri ob pol 1. se bodo sestali v Feld-kirchu državni kancelar dr. Renner, predsednik Seitz, podkancelar Fink, državni tajnik dr. Bauer, Cergit in Schumpeter, predsednik delavskega sveta dr. Friderik Adler in ministrski svetnik Schwarzwald. V Feldkirchu bo začela konferenca, ki bo trajala do četrta popoldne. Seja narodne skup-ščine se bo pečala samo z mirovnimi zadevami. V tej seji bodo sklepali o smernicah, po katerih naj se odgovori na entente mirovne pookje.

POGAJANJA MED RUSKIMI BOLJ-ŠEVIKI IN ROMUNI.

LDU. Bukarešta, 22. julija. (ČTU.) Romunski tiskovni urad poroča: V Ki-šenev je prišlo odposlanstvo ruskih boljšeikov, ki je ponudilo poveljstvu romunskih čet na Dnjestrju v Ljeningo-vev imenu mir. Ljening pri tem prepu-šča Besarabijo Romuniji in stavlja sa-mo pogoj, da se Romuni zavežejo, da bodo ukrajinskim državljanom in Kol-čakovim privržencem zabranili potova-nje v Besarabijo. Na ta predlog se je na besarabski fronti sklenilo osemredno premirje. Boljševiška mirovna delega-cija je odpotovala v romunski glavni stan.

FRANCOSKA RATIFICIRALA MI-ROVNO POGODBO.

LDU. Pariz, 22. julija. (DKU. — Brezlično.) Iz Londona poročajo: Po-slanska zbornica je sprejela mirovno pogodbo v tretjem branju s 163 glasovi proti 4 glasovom. Angleško - francoski dogovor pa soglasno.

BOLGARSKA DELEGACIJA.

LDU. Beograd, 22. julija. Iz Pari-za poročajo, da je bolgarska delegacija, ki se jo pričakuje za 25. julij, bila se-stavljena sledeče: Ministri Todorov, Danev, Stakazov, Stambulski, prejšnja ministra Saratov in Gešov ter general Lugov.

Gospodarsko in finančno vprašanje Avstrije.

LDU. St. Germain, 21. julija. Zelo ostro kritiko mirovne pogodbe prin-jažo Times« v svojem uvodniku. List piše: Kar se tiče odškodninskih za-htev, tedaj se mora določiti, ki jih se-daj diktirajo Nemški Avstriji, primer-jati z onimi na novo nastalih držav. Te imajo plačati 1500 milijonov fran-kov v zlatu, od česar odpade polovica na Čehoslovaško. K temu pride tudi del predvojnega dolga. Ako vzamemo še določbe o vojnem dolgu, o bankah in o dolžnosti, da se ima produktivna posest avstrijske države in dinastije razlastiti, dalje določbe o pokojninah itd., tedaj se zdi nesmiselno zatrje-vati, da nosi Nemška Avstrija sama

breme likvidacije. Prav tako vzbuja pozornost, da se polaste alirane in asociirane sile kot zastave vseh aktiv nemško - avstrijske republike. Za današnje uničeno Avstrijo pomeni dolž-nost, da ima civilno prebivalstvo po-plačati zveznim državam povzročeno škodo, da mora ekspropriirati konce-sije, ki jih imajo njeni državljani v inozemstvu in nadalje dolžnost popla-čati vojni dolg, predvojni dolg in po-kriti neizmerno množino bankovcev, ne le neposredno insolventno, nego tudi nezmožnost zagotoviti si v dogledni prihodnosti najneznatnejši industrijski aparat, najneznatnejšo oskrbo z živili in najneznatnejši kredit. Zvezne vlade imajo prevzeti sedaj reorganizacijo in kontrolo vsega gospodarskega in fi-nančnega življenja v Nemški Avstriji. Te dolžnosti brezdomno ne bodo za-mudile in upati je, da so njih načrti že pripravljeni.

Iz Avstrije, Madiarske, Nemčije, Turške.

OSEBA KUN ODSTRANJEN?

LDU. Dunaj, 22. julija. (ČTU.) »Wiener Zeitung« poroča iz Amster-dama: »Chicago Tribune« prinaša iz Budimpešte zaupno vest, da so v pone-deljek Belo Kuna vrgli. Na njegovo mesto je stopil triumvirat, Kun pa je zbežal na Dunaj.

POTOPLJENE NEMŠKE VOJNE LADJE.

LDU. Lyon, 22. julija. (Dun. kor-ur. — Brezlično.) Preiskava radi po-topitve nemškega ladjevja v Scapaflow-u je končana. Proti nemškemu admi-ralu se ne bo sodnijsko postopalo. Ako bodo kako ladjo dvignili, je bodo raz-stavili, da se porabijo sestavni deli. Ne nameravajo več, da bi jih zopet pora-bili kakor vojnne ladje, ali da bi jih raz-delili med zaveznike. Francija bo mo-rebiti dobila kako odškodnino, vendar o tem še ni določenega nič gotovega.

Dopisi.

Stavka v Zagorju. Iz Zagorja nam pišejo: V Zagorju na postaji so so-cialno demokratični železničarji v sobo-to ob 24. stopili v stavko. Ker so pa bili zvečer opozorjeni od načelnika, da ne bo stavke, so kljub temu izvršili ta-le nasilna dejanja: Po polnoči so šli in sneli vse svetilke iz ovoznihih zna-menj in menjalov, zataknili v žico, a katero se ovozna znamenja odpirajo in zapirajo, s kolom parkrat okrog zavrteli in kol pritrili z žico — 8 tem je bila varstvena naprava popolnoma pu-kvarjena. Čuvaji in delavci so zapustili po tem činu delo, poleg tega pa so še vse svetilke zaprli v čuvajnice ter od-nesli seboj ključke. Zgodila bi se lah-ko velika nesreča, ker sta bila oba ovozna znamenja na prosto dana in na postaji je stal tovorni vlak, kateri se pa ni mogel vsled zaprtja vseh menja-lov nikamor umakniti. V tem trenutku bi moral priti z ene strani brzovlak, z druge pa ekspresni vlak. Vsa požrtvo-valnost in čast gre uradniku Hauptma-nu in prožnemu mojstru Juhu, zadnje-mu osobito, ker je vso varstveno na-pravo pri menjalih odmontiral in s tem odstranil nevarnost, ko so storilec tega boljševiškega čina Rudolf Zupandica, Gorška, Mervika orožniki prijeli, so hladno izjavili, da so tak ukaz dobili v petek zvečer v Ljubljani pri vodstvu stranke. Opetovano smo svarili meru-dajne kroge, da se v Zagorju razvija gibanje, katero bi lahko postalo usode-polno, a nalezli smo vedno na gluha ušesa. Pred kratkim je bil tukaj neki orožniški kapetan, se je izrazil: Danes sem zaslišal dve ugledni osebi, ki ne pripadate nobeni politični stranki in ti ste izjavile, da v Zagorju ni bilo nikdar boljševiškega gibanja in da se ni treba bati, da bi se pojavilo. Dobro mu je naš pristaš odgovoril: »Gospod kapetan v interesu naše države je, da se dotične dve osebe takoj postavijo pod policijsko nadzorstvo, ker ste so-udeleženi boljševiškega gibanja v Za-gorju.« — Tukajšnji postajevodja straž-mojster Legat je premeščen kazenskim potom, a naš dični Čobal je baje že vse potrebno ukrenil pri ministru Pribiče-viću, da lahko ostane še nadalje v Za-gorju. Ne vemo koliko je resnice na tem, značilno pa je, da se je taka vest sploh mogla pojaviti.

St. Peter v Savinski dolini. V ne-deljo dne 20. julija je bil pri nas občni zbor žalske gasilne župe. Domače šent-petersko gasilno društvo je priredilo na lepo pripravljenem vrtu g. Cvenka v društven prid domačo vrtno slavnost. Igrali sta se dve igri na primitivnem odru pa z dosti naravno spretnostjo in veliko ljubeznijo za stvar. Pri okusno opremljenih šotorih se je razvilo veselo življenje. Ker domači župnik dr. Jan-čič ni hotel dati svoje goble si je društvo naročilo maledolško godbo iz Vol-njka ki je igrala prav pridno in dobro. — V sosednji občini šentpavelski se je vršil istočasno v prid žrtvam nesrečne vojne koncert tamkajšnega pevskega društva, ki je istotako dobro uspel.

Sokolska župa Ljubljana I. ima svoj letošnji župni zlet dne 17. velikega srpana v Kočev-ju. Predpriprave so v polnem teku. Prostor za telovadišče in ljudsko veselico je kar nad vse srečno izbran. Oso-bito veselica se bode vršila v pravem godnem kraju na periferiji mesta. Telovadci prispo-že dan preje t. j. dne 16. avgusta zvečer, enako tudi predsedstvo z sodniki in vojaško godbo Dravske divizijske obla-sti. Pričakovati je, da poseti sokolsko slavnost gotovo nad 2000 oseb. Za dan 17. vel. srpana je že rezerviran pose-ben vlak v Kočevje, ki odhaja v jutra-njih urah iz Ljubljane. Tozadeven špi-cificiran vozni red se pravočasno ob-javi. Bratska društva se že danes opo-zarja, da se tega zleta polnoštevilo udeležijo. Privikar doživeti tako veli-častno slavnost v stoletja stari nemški trdnjavi kočevski, bode gotovo malo zadostenje za vse tiste Slovence, ki ži-ve v neposredni bližini v Kočevju, ka-kor tudi za tiste naše prvobornitelje-mučnike, ki so bili svoje čase tu in vedo, kaj je bila naša raja na kočev-skem pred in med svetovno vojno.

»Sokol II.« priredi v nedeljo 3. av-gusta v romantičnem »Hribarjevem ga-ju« v Kozlezi po dolgih 6. letih svojo javno telovadbo. Vsakomur so še v spo-minu prireditve »Sokola II.« pred vojno, toda letošnja prireditve nikakor ne za-ostane za onimi prejšnjih let. Pri tej pri-reditvi nastopijo tudi prvič gojenke »Sokola II.« s prostimi vajami in s pra-porci na gredeh, kar bo občinstvu po-polnoma novega. Zdravo!

Sokol v Štepanji vasi je priredil v nedeljo 20. t. m. javno telovadbo, ki je izborna uspela. Mnogobrojen obisk iz Ljubljane in okolice je pokazal, da ve občinstvo ceniti sokolske vrline in delovanje Sokola v Štepanji vasi, ki se ima boriti z mnogimi ovirami, ker mu nedostaja zadostnega telovadnega oro-dja in pripravne telovadnice. Na pri-re-ditev je prihitelo tudi mnogo bratskih društev. Telovadba je v vsakem oziru dobro uspela, posebno pa so ugajale dobro izvajane proste vaje šolskega in obrtnega naraščaja ter članice. Za dobre uspehe se ima društvo zahvaliti pred vsem neumornemu načelniku br. Ivan Brunčiču in njegovemu namestniku br. Fr. Reberniku. Po telovadbi se je raz-vila nepriljudna prosta zabava pri ka-terih je sodelovala v to sestavljena god-ba Sokol v Štepanji vasi je lahko za-dovoljen s svojim uspehom, posebno gmohtna stran prireditve mu je gotovo prinesla toliko, da si bo lahko v marš-čem izdatno opomogel. Le pogumno naprej po začrtani poti! Zdravo!

Telovadno društvo »Sokol« v Šte-panji vasi izreka tem potom najtoplejšo zahvalo bratskim društvom: »Soku-lu I.«, »Sokolu II.« in »Sokolu« iz Most za korporativno udeležbo in bratsko pomoč. Istotako se iskreno zahvaljuje cenjenemu občinstvu za mnogobrojni poset, vsem darovalcem lepih dobrotkov in vsem onim, ki so na ta ali oni način pripomogli do tako lepo uspele pri-re-ditve. Zdravo! Od bor.

Primorski Sokolski Krožek. Se-stram in bratom naznanjamo, da se vrši redna telovadba za članice ob sredah in sobotah ob 18⁴⁵ do 20; za člane ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 20 do 21¹⁵ v Narodnem domu, Zdravo!

»Sokol« v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo 27. julija javno telovadbo. — Da dvignemo zavest, ter utrdimo svoj smoter napram našim nasprotnikom — prostimo bratska društva, da se udeleže kolikor mogoče v obilnem številu naše prireditve. Pripeljite pa seboj tudi svoje družine, prijatelje in znance. Telo-vadba se prične ob 15. z naslednjim dnevnim redom: Proste vaje članstva (ljudbanske 1914). Proste vaje članice. Proste vaje naraščaja. Orodna telovad-ba. Skupina. Po telovadbi se vrši ljud-ska veselica na prostem. Pavljoni bo-do nudili dobro jed in pijačo, čaj, kavo, slaščice itd., bo pa tudi srečolov z go-tovim plemenom. Sodeluje tudi »Glasbeno društvo«. Svira pa zagorska rudniška godba. — Na svidenje bratje! Na zdar!

Sokolska srečanost v Karlovcu. U nedelju dne 3. avgusta o. g. prireditve Sokol u Karlovcu poslije petgodišnjeg prisilnog mirovanja prvu svoju javnu vježbu s pučkom zabavom. Pismeno su pozvana na sudjelovanje sva obližnja sokolska društva pa su se neka već do sada odazvala, a naročito iz bratske Slovenije. I ovim se putem pozivaju sva bratska društva, da učestvuju kod tog istupa i to po mogućnosti sa što većim brojem vježbačica i vježbača. Ost-gurana je besplatna nastanba za one, koji stignu u Karlovac još 2. avgusta (za Sokole skupna nastanba, a za So-kolice u privatnim kućama uz svu opskrbu). Točne prijave (koliko vjež-bača, s kakvim vježbama, na kojim spravama, doba dolaska u Karlovac) treba najkasnije do 26. o. mj. dostaviti Sokolu u Karlovcu. Sokoli, koji će vježbati s karlovačkim članstvom pro-ste vježbe za slet u Pragu 1920., upo-soruju se, da će se vježbati sve kombi-nacije (1 petu). — Kako je Karlovac sada ljeti vrlo lijepo i ugodno izletiš-će, a veza sa svih strana povoljna, očekuje se posudano, da će se Sokolima, naro-

čito onima iz Zagreba i iz okolice Karlovca, priključiti i ostalo gradjan-stvo. Svi će nam gosti biti dobro došli. Potanji raspored bit će pravovremeno objavljen putem novina, Zdravo! — Starešinstvo Sokola u Karlovcu.

— Stara nemška metoda. Nemški listi priobćujuje s Spitala na Dravi to-le brzjavko: »Na Koroškem so se pri-čele nove borbe, ker se Jugoslovani ne pokore opetovanjem ukazom Antante, da izpraznijo celovsko kotlino. Oni se ne ozirajo niti na določeno antantino pove-lje, da morajo njihove čete do 15. t. m. ob 17. uri izprazniti Celovec. Ko-roško ljudstvo je vsled tega izzvaločega nastopanja Jugoslovancev zelo raz-burjeno in ogorčenje je doseglo že vr-hunec. Ljudstvo je trdno odločeno, da poseže po orožju samopomoči, to tem-bolj, ker se zdi, da tudi Hrvati in Črno-gorci jedva čakajo na trenutek, da se otresejo krvavega gospodstva nekate-rih jugoslovanskih politikov. Obžalovati je le, da mirovna konferenca ni v stan-u, da bi z odločnim nastopom proti Ju-goslovanom preprečila nadaljno prelivanje krvi.« — Tako se glasi brzjavka, ki so jo izlegli v Spitalu na Dravi. Ni nam treba naglašati, da je ta vest zlagana in da je samo pobožna želja onih koroških politikov, ki mislijo sedaj z lažjo doseči to, česar niso mogli izvojevati z orož-jem v roki. Njihove naide, da bo prišlo do notranjih nemirov v naši državi, slo-ne na zelo slabih nogah, kakor je doka-zala ponesrečena akcija njihovih prija-teljev socialnih demokratov baš te dni.

Južna železnica preide v italijanske roke? Nedeljski dunajski list priobću-jejo z velikim zadoščenjem debelo tiska-no vest, da preide baje južna železnica v italijanske roke. »Dje Zeit« se sklicuje pri tem na pariski »Petit Journal«, ki baje piše: »Velike težkoče povzročia mi-rovni konferenci vprašanje južne želez-nice. To vprašanje se je rešilo na ta na-čin, da preide ta železnica v posest Ita-lijanov.« Nadalje citira tudi list »Rap-pel«, ki piše med drugim: »Italija je za-htevala, naj bi se jo odvezalo od plače-vanja anuitet za južno železnico v zne-sku 30 milijonov kron, sklicevale se pri tem na odškodninske svote, ki jih ji ima plačati Avstrija. Anuitete so se doslej vporabljale izključno samo za obresti francoskim delničarjem. Kljub odporu francoskih delegatov je konferenca pri-znala italijansko stališče in sklenila, da se Italiji odvzame to breme.« — Misi-mo, da so to samo pobožne dunajske že-lje, ki pa se ne bodo resničile.

Odstavljen uradnik. Vlada je odstavi-la delegata ministristva saobračaja Matića v Trbovljah, ki je nakazoval premog in ki je zakrivil, da je Južna železnica morala dne 17. t. m. ustaviti železniški promet na progi Zidan most-Zagreb. Cela afera še ni natanko poja-snjena. Ni še pojasnjeno dejstvo, da so imele razne židovske tvrdke v Zagrebu in drugod v skladiščih velike količine trboveljskega premoga, ki so ga za ho-renđne cene prodajale v slovenske kra-je, dočim niso Južna železnica in druga industrijska podjetja na Slovenskem dobivala niti majhnega dela tistega kvantuma, ki jim je bil uradno zagoto-vljen.

— Zakaj se nič ne ukrene? V št. 148 z dne 26. junija t. l. smo v našem listu opozorili našo narodno vlado, naj da pod državno nadzorstvo zagrizeno nemško opekarno Steinklauber na Pra-gerskem. Lastniki te opekarne so pri-seljenci iz Nemške Avstrije, torej ino-zemci. Vneto so pomagali pred držav-nim prevratom graditi nemški most do Jadrana. Vsem Slovincem je še znano ime »Pragersko« kot ena izmed naj-besnejših nemčurških gnezd v propali Avstriji, kjer se je Slovane dejansko napadalo in pobijalo, ako se jih je sli-šalo samo govoriti slovansko. Kolodvor na Pragerskem in njega okolica bi ve-de-la o tem mnogo povedati. Doslej se še ni ničesar ukrenilo, ostalo je vse pri starem. Ali je to verjetno in sploh mo-goče?

Vstop k poslovljnemu večeru v ve-likih dvorani Uniona je dovoljen iz-ključno članom Kluba Beogradskih Ma-turanata, ljubljanskim rediteljem in od-sprejemnega odbora izrecno povablje-nim gostom. — Sprejemni od-bor.

Srbski abiturijenti na Vrhniki. Ko so obiskali srbski abiturijenti in abitu-rijentije Vrhniko, je bilo vreme de-ževno ter ni hotelo prenehati deževati ves čas, ko smo imeli srbske goste v našem trgu. Kljub temu upamo, da ni-som mogli imeti slabega vtiska. Pozdra-vil je goste g. Gabrijel Jelovšek, na-ka je neko begunsko dekle spregovo-rilo o trpljenju našega naroda pod la-ško strahovladno ter dalo duška hre-penjenju po svobodi. Odgovoril je pro-fesor Jovan Kangrga. Gostje so ob-iskali tudi Cankarjevo rojstno hišo, kjer sta govorila dijak Marjan Ma-rolt in dr. Debevec. Sprejem Srbov s strani ljudstva je bil zelo priščen, trg je bil v zastavah in pokali so topiči, nad demarkacijsko črto pa je ves čas krožil laški aeroplan, da opazuje, kaj počnejaio Jugoslovani.

Odlikovanje za hrabrost. Za hra-brost v borbi pri Murski Suboti v Prek-murju dne 3. januarja t. l. je bil odliko-van pehotni kapetan I. razreda Emi-

lito onima iz Zagreba i iz okolice Karlovca, priključiti i ostalo gradjan-stvo. Svi će nam gosti biti dobro došli. Potanji raspored bit će pravovremeno objavljen putem novina, Zdravo! — Starešinstvo Sokola u Karlovcu.

Dnevne vesti.

— Stara nemška metoda. Nemški listi priobćujuje s Spitala na Dravi to-le brzjavko: »Na Koroškem so se pri-čele nove borbe, ker se Jugoslovani ne pokore opetovanjem ukazom Antante, da izpraznijo celovsko kotlino. Oni se ne ozirajo niti na določeno antantino pove-lje, da morajo njihove čete do 15. t. m. ob 17. uri izprazniti Celovec. Ko-roško ljudstvo je vsled tega izzvaločega nastopanja Jugoslovancev zelo raz-burjeno in ogorčenje je doseglo že vr-hunec. Ljudstvo je trdno odločeno, da poseže po orožju samopomoči, to tem-bolj, ker se zdi, da tudi Hrvati in Črno-gorci jedva čakajo na trenutek, da se otresejo krvavega gospodstva nekate-rih jugoslovanskih politikov. Obžalovati je le, da mirovna konferenca ni v stan-u, da bi z odločnim nastopom proti Ju-goslovanom preprečila nadaljno prelivanje krvi.« — Tako se glasi brzjavka, ki so jo izlegli v Spitalu na Dravi. Ni nam treba naglašati, da je ta vest zlagana in da je samo pobožna želja onih koroških politikov, ki mislijo sedaj z lažjo doseči to, česar niso mogli izvojevati z orož-jem v roki. Njihove naide, da bo prišlo do notranjih nemirov v naši državi, slo-ne na zelo slabih nogah, kakor je doka-zala ponesrečena akcija njihovih prija-teljev socialnih demokratov baš te dni.

Južna železnica preide v italijanske roke? Nedeljski dunajski list priobću-jejo z velikim zadoščenjem debelo tiska-no vest, da preide baje južna železnica v italijanske roke. »Dje Zeit« se sklicuje pri tem na pariski »Petit Journal«, ki baje piše: »Velike težkoče povzročia mi-rovni konferenci vprašanje južne želez-nice. To vprašanje se je rešilo na ta na-čin, da preide ta železnica v posest Ita-lijanov.« Nadalje citira tudi list »Rap-pel«, ki piše med drugim: »Italija je za-htevala, naj bi se jo odvezalo od plače-vanja anuitet za južno železnico v zne-sku 30 milijonov kron, sklicevale se pri tem na odškodninske svote, ki jih ji ima plačati Avstrija. Anuitete so se doslej vporabljale izključno samo za obresti francoskim delničarjem. Kljub odporu francoskih delegatov je konferenca pri-znala italijansko stališče in sklenila, da se Italiji odvzame to breme.« — Misi-mo, da so to samo pobožne dunajske že-lje, ki pa se ne bodo resničile.

Odstavljen uradnik. Vlada je odstavi-la delegata ministristva saobračaja Matića v Trbovljah, ki je nakazoval premog in ki je zakrivil, da je Južna železnica morala dne 17. t. m. ustaviti železniški promet na progi Zidan most-Zagreb. Cela afera še ni natanko poja-snjena. Ni še pojasnjeno dejstvo, da so imele razne židovske tvrdke v Zagrebu in drugod v skladiščih velike količine trboveljskega premoga, ki so ga za ho-renđne cene prodajale v slovenske kra-je, dočim niso Južna železnica in druga industrijska podjetja na Slovenskem dobivala niti majhnega dela tistega kvantuma, ki jim je bil uradno zagoto-vljen.

— Zakaj se nič ne ukrene? V št. 148 z dne 26. junija t. l. smo v našem listu opozorili našo narodno vlado, naj da pod državno nadzorstvo zagrizeno nemško opekarno Steinklauber na Pra-gerskem. Lastniki te opekarne so pri-seljenci iz Nemške Avstrije, torej ino-zemci. Vneto so pomagali pred držav-nim prevratom graditi nemški most do Jadrana. Vsem Slovincem je še znano ime »Pragersko« kot ena izmed naj-besnejših nemčurških gnezd v propali Avstriji, kjer se je Slovane dejansko napadalo in pobijalo, ako se jih je sli-šalo samo govoriti slovansko. Kolodvor na Pragerskem in njega okolica bi ve-de-la o tem mnogo povedati. Doslej se še ni ničesar ukrenilo, ostalo je vse pri starem. Ali je to verjetno in sploh mo-goče?

Vstop k poslovljnemu večeru v ve-likih dvorani Uniona je dovoljen iz-ključno članom Kluba Beogradskih Ma-turanata, ljubljanskim rediteljem in od-sprejemnega odbora izrecno povablje-nim gostom. — Sprejemni od-bor.

Srbski abiturijenti na Vrhniki. Ko so obiskali srbski abiturijenti in abitu-rijentije Vrhniko, je bilo vreme de-ževno ter ni hotelo prenehati deževati ves čas, ko smo imeli srbske goste v našem trgu. Kljub temu upamo, da ni-som mogli imeti slabega vtiska. Pozdra-vil je goste g. Gabrijel Jelovšek, na-ka je neko begunsko dekle spregovo-rilo o trpljenju našega naroda pod la-ško strahovladno ter dalo duška hre-penjenju po svobodi. Odgovoril je pro-fesor Jovan Kangrga. Gostje so ob-iskali tudi Cankarjevo rojstno hišo, kjer sta govorila dijak Marjan Ma-rolt in dr. Debevec. Sprejem Srbov s strani ljudstva je bil zelo priščen, trg je bil v zastavah in pokali so topiči, nad demarkacijsko črto pa je ves čas krožil laški aeroplan, da opazuje, kaj počnejaio Jugoslovani.

Odlikovanje za hrabrost. Za hra-brost v borbi pri

nij Jurijš z redom Karagorgijeve zvezde z meči 4. vrste.

Promocija. Gospod Vladimir Rybář, sin našega delegata v Parizu gosp. dr. Otokarja Rybářa, je bil danes na češki univerzi v Pragi promoviran doktorjem prava. Iskreno čestitamo.

V ministrujstvo za socialno politiko je poklican tajnik deželne vlade v Ljubljani Radovan Matjašič, ki je obenem imenovan za nadzornika II. razreda in načelnika odseka za zavarovanje delavcev za slučaj nezgode, starosti in nezaposlenosti.

Iz Čakovca poročajo: Odvetnik iz Opotice dr. Gjuro Červar je dobil dovoljenje za izvrševanje kr. javnega notarijata in advokature v Čakovcu, dr. Juraj Pečarovič, tudi iz Opotice, pa v Prelogu.

V našo armado so sprejeti: majorji: Jernej Ankarst, Milan Majcen, Viktor Andrejka in Karl Perhanc; kapetan II. razreda Ivan Stancer, poročnik Mirko Zgaga; podporočnik Nikolaj Obuljen; artiljerijski major Ferdinand Vidmar; major Anton Kos; kapetani I. razreda: Julij Lampič, Josip Nežmah, Fran Mulacek, Miroslav Strel, Anton Juvančič, Karl Zajc, Karl Dolenc, Rudolf Juvanc, Fran Dekval, Miroslav Petelin, Albin Fleš, Oton Fidirh; poročniki: Božidar Pibernik, Ivan Pibernik, Janko Hočvar, Ivan Lukanc in Erh Lilleg; podporočnik Mijo Sever; artiljerijski polkovnik Milan Bleiweis; Trsteniški, artiljerijski major Bogomil Burnik, inženirski podporočnik Vladislav Beziak, sodni kapetan Fran Klanfar, kapetan bojne ladje, Anton Dolenc, fregatni kapetan Fran Vučer, korvetni kapetan Bernard Jeločnik, poročnik bojne ladje Vladimir Pfeifer, poročnik bojne ladje II. razreda Josip Dobida, fregatni poročnik: Anton Klinar, Ivan Levec, Mirko Pleivejs, Anton Debevec in Srečko Biber, pomorski kadet Miroslav Gogala, rezervni fregatni poročnik Milutin Jelačin, rezervni konvetni poročnik, Vinko Mihelič, sanitetski kapetan I. razreda dr. Friderik Vrečko, tehnični upravitelj I. razreda Vinko Leskovec, tehnični upravitelj II. razreda Rudolf Sirola in tehnični poslovodja II. razreda Ivan Voic.

Dopusti zasebnih uradnikov. V zadnjem času prihaja na Društvo zasebnih uradnikov nebroj pritožb od strani članov, zaposlenih pri raznih trgovskih in industrijskih podjetjih, da njih delodajalci ne dajo zakonitega dopusta. Z ozirom na to opozarja Društvo zasebnih uradnikov v Ljubljani na določilo § 17 zakona o trgovskih nastavljenicah, ki pravi med drugim, da je delodajalec dolžan dati svojemu uslužbencu dopust, in sicer ako službeno razmerje obstoja že 6 mesecev vsako leto dopust, ki traja neprenehoma 10 dni. Ako pa je službeno razmerje trajalo neprenehoma že 5 oziroma 15 let, znaša vsakoletni dopust najmanj 2 do 3 tedne. — Tudi za čas dopusta je delodajalec dolžan dati delojemalcu redno plačo. Ako je delojemalec vsled bolezni ali nezgode bil zadržan opravljati svojo službo, se mu čas tega zadržanja v njegov dopust ne sme všteti.

Imenovanja v davčni službi. Imenovani so bile davčni upravitelji za višje davčne upravitelje v VIII. činovnem razredu: Ignac Perhanc, Vinko Nedeljak, Rikard Boltavzar, Franc Lunder in Hinko Kette v Ljubljani; Jožef Boc, Anton Fabjan in Ferdo Kocuvan v Mariboru; Albert Roz v Trzinu; Alojzij Strmolc na Brdu; Jakob Drol v Postojni; Rudolf Strnad v Ilirski Bistrici; Edvard Vencelj in Franc Arh v Mokronogu; Rudolf Klacna v Trebnjem; Josip Vardjan v Velikih Laščah; Herman Buda v Mariboku; Alojzij Knez, Rudolf Volavšek, Robert Stepič, Franc Stadler in Jakob Blažon v Celju; Valentin Kompare v Logatcu; Rudolf Vivoda v Sevnici; Ernest Kobler v Ribnici; Rajko Levstev v Črnomlju; Maks Zoter in Alojzij Klotufar v Krškem; Franc Čebuli v Radovljici; Ivan Štabelj v Vipavi; Franc Starin v Kočevju; Emil Pleskovič v Laškem in Otmir Meglič v Ljutomeru.

Za podporo dijakom. Zastopniki jugoslovanskega akademičnega podpornega društva in zastopniki jugoslovanske akademične menze so odpovali danes v Beograd, da posredujejo pri ministru za prosveto in celokupni vladi za pomoč tema dvema najvažnejšima dijaškima institucijama.

Za vdove padlih in za invalide naše severne fronte so nabrale gospe dr. Ana Krantova in Nežka Stergar na obnem zboru trgovskega gremija v Kamniku 511 kron. V ime potrebnih invalidov in vdov zahvaljuje se centimem nabiralnikom in zavednim darovalcem: Brabni odsek Komande Dravske div. oblasti.

Zveza jugoslovanskih železnicearjev priredi v četrtek, dne 24. t. m. ob 19. uri v veliki dvorani hotela Union veliki društveni shod z dnevnim redom: 1. Draginski doklade in stavka. 2. Sinčajnosti. Tovariši! Da primerno zaključimo sijajni nastop o priliki mednarodne politične stavke, udeležite se shoda vsi kot en mož. Predsedstvo ZJZ.

Kranjska podružnica SPS. Otvori Prešernovo koč na Stolu dne 27. t. m. Čeprav je bilo v koč večkrat vloženo in pokradeno mnogo postelne oprave, je vendar preostala odboj, kar je bil

lo mogoče, da se koč zopet otvori. V koč dobe izletniki čaj, kavo, mleko, jajca, žgance, kruh, žganje in vino. Dalje je prevzela podružnica od sekvestra v oskrbo tudi Valvazorjevo koč pod Stolum (1183 m), ki bo oskrbovana vse leto.

O vrhniškem Tršarju se nam še poroča, da je bil ves čas vojne vnet Avstrijec, dasiravno se je imel takrat boriti z velikimi denarnimi težavami. Po prevratu pa je bil tudi še vedno eden izmed onih, ki se nikakor niso mogli in hoteli živeti v novo dobo. Zmerjal je Jugoslovane zlasti Srbe ter nastopal tudi proti domačinom silno oblastno. Opaziti pa je bilo pri njem le izpremembo. Prej je bil hraničljivi in posojilnici na Vrhnikih dolžan velike vsote, naenkrat je svoj dolg poplačal ter je začel živeti naravnost slabo. Ljudstvo, ki je videlo ta preokret, si ni moglo razlagati, od kod to bogastvo, ker ni vedelo za zaplenjeno blaginjo. Pač pa so videli, kako se je k Tršarju neprenehoma vozilo blago, katero se je jemalo vračajočim vojaškim oddelkom. Tršar in Seliškar sta se polastila vseh pravic vrhniškega narodnega sveta ter na svojo pest zaplenila blago, ne da bi pozneje komu poročala. Ljudstvo se je že takrat zražalo nad takim postopanjem. Poleg tega pa si je vedel Tršar izposlovati od vlade v Ljubljani tudi pravico za komisijonalni nakup pohištva. Za izvedenca si je izbral mizarja Volca in Čepona. Pravi se, da sta kupovala pohištvo, ki so bila vredna tisoče in tisoče, za par stotakov. Ljudstvo pričakuje še nadaljna razkritja.

Slavnost na Klopinskem jezeru. V nedeljo 20. t. m. je priredilo vojaštvo ljubljanskega pešpolka skupaj s celjsko etapno četo ob navzočnosti generalov Smiljanica in Maistra in sodelovanjem mariborske vojaške godbe domačo ljudsko slavnost, katere se je udeležilo najmanj 2000 civilnega prebivalstva. Vojski so tekmovali v lahki vojaški atletiki ter je 2. bataljon ljubljanskega pešpolka pod poveljstvom majorja Jakliča dosegel v metanju 5 kg težke železne krogle razdaljo 16 m, pri metanju sulice 34 m, pri metanju diska 32–33 m. Metanja ročne žoge se je udeležilo 40 mož. Izvajale so se skupine na bradlji in nogometna tekma med 2. in 3. baonom je imela rezultat 4:2. Poleg tega sporeda so bile še šaljive prireditve. Vojaška oblast namerava v kratkem zopet prirediti podobno zabavo, pri kateri bo vojaštvo tekmovalo tudi v veslanju.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične šolsko leto 1919/20 s 15. septembrom. Šola je dvestoletna. Prošnje za sprejem, katerim treba priložiti krstni list in domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško in pravstveno spričevalo, ter izjavo staršev ali varuha, s katero se zavežejo ti plačevalci stroške šolanja, oziroma uradno potrjeno spričevalo o premoženjskih razmerah pri onih prošlicah, kateri se potegujejo za kako prosto mesto, je vložiti do 15. avgusta. Kdor ne premane sprejemnega izpita ali je še telesno preslab, se sprejme tudi za eno leto kot vajenec; to leto se nadaljuje njegova ljudskošolska izobrazba, tako da se ga naslednje leto lahko sprejme v 1. strokovni letnik. Natančnejše podatke se izve iz programa, katerega dopolnje vodstvo šole vsakemu na zahtevo.

Vrele naftne in petroleje so našli v Bujevcu pri Ljpci v Slavoniji. Vreli so izredno izdatni. Ministrstvo za rudarstvo je ukrenilo že vse potrebno, da se prično v čim največji meri izkoriščati ti vreli.

Preokret v Vojniku. Iz Vojnika nam pišejo: Poprej nemški »Feuerwehr« se je preustrojil pod vodstvom žalske gasilke župe in prostovoljne gasilno društvo. Času primeren preokret društva nas odprito srčno vesel in želimo društvu lepega uspeha in razvoja.

Pri povoznem eskadronu v Ljubljani (Tivoli, dirkališče) se nahajajo sledeči konji: 1. rj. kob. dlj. lis. 15 let, 165 cm, 2. žel. bel. skop. 9 let, 160 cm, 3. rj. kob. b. z. 8 let, 160 cm, 4. rj. skop. b. z. 12 let, 144 cm, 5. rj. skop. b. z. 162 cm, 6. tem. rj. kob. b. z. 18 let, 148 cm, 7. rj. skop. zv. 1. zd. svit. bel. 8 let, 132 cm, 8. rj. kob. b. z. 10 let, 160 cm z žrebčtom, 9. rj. kob. d. zd. svit. bel. 153 cm, 10. tem. rj. kob. b. z. 164 cm. Lastniki teh konj se pozivljajo ponovno te konje do 31. t. m. prevzeti, ker se bodo po tem času konji prodali.

Darila. Mestnemu magistratu so bila izročena sledeča darila: Kranjska hranilnica v Ljubljani za prehrano ubožnih slojev K 10.000, neimovna trdka v Zagrebu v isti namen K 10.000, g. Marija Zgončeva, gostilničarka na Tržaški cesti št. 11, za mestne reveže K 200 in g. Matija Terlep, posestnik in kovaški mojster v Siskli, v svrhu razdelitve med uboge židenske otroke na dan sv. Ane K 200.

Laško. Zbirka za invalide je imela 3650 K donosa, kateri znesek se je vpsal poverjenstvu za socialno skrbstvo. Ta svota sestavi se iz sledečih zneskov: na Vidov dan nabralo se je 700 K, na cvetlični dan 13. julija 1919 pa 1913 K, 07 v. graščina Jurkošter darovala je 500 K, občina Laško 100 K, Ostanek 436 K, 93 v. je čisti dobiček zabavnega večera 13. julija 1919, pri katerem zadnjem pa se je vrh tega nabral še za Malgaiz spomenik mrtim znesek.

Mesto venca na Krsto umrlemu g. Ivanu Janeschu izročili so mestnemu magistratu: Ljubljansko strelsko društvo K 100 za ljubljanske vojne invalide, bačni ravnatelj Josip Luckmann K 50 za mestne reveže in kapetan vojnega sodišča dr. Adolf Kaiser K 20 za ljubljanske invalide.

Šmarje pri Ljubljani. Otroka, ki je 14. t. m. izginil, so odpeljali cigani v smeri Šmarje - Lipoglav, St. Pavel, Rudnik. Ljudje, ki so videli cigane z nenavadno belim otrokom so to 21. t. m. spotočili na otrokov dom, odkoder so o tem obvestili orožništvo in otrokovo mater, ki se takrat slučajno nahajala v vasi Selo pri Rudniku. Orožništvo je začelo cigane takoj zasledovati, mati pa je v bližnji Rudnik izvedela, da so ravno opazili cigane v bližnjem gozdu, da bi se prepričali o resničnosti govorice, so se napotili trije fantje, med njimi Jože Ahlin iz Srednje vasi pri Rudniku, za cigani. Kmalu so jih našli, ko so si ravno kuhali kosilo. Jože Ahlin je med njimi takoj spoznal otroka, ki ga je pred enim tednom slučajno videl še pri materi. V hipu ni vedel, kaj bi storil. Prašal je cigane, če so prišli iz Šmarja. Cigani so takoj spoznali, da jim preti nevarnost. Pred fanti stopi cigan s puško in ga vpraša, kaj išče pri njih. Drugi cigani so med tem izginili v gozdu. Ker ni imel nobeden izmed fantov orožja so se umaknili, cigan pa je šel za svojimi ljudmi. Tudi o tem je bilo takoj obveščeno orožništvo. In ker je sedaj vsa zadeva v rokah orožništva, je upati, da v kratkem zasadijo nesramne tatjice. Ako bi kedo videl cigane, naj to blagovoli takoj sporočiti bližnji orožniški postaji, ker bi s tem olajšal težavno delo orožnikom in obenem izkazal veliko uslugo nesrečni materi.

Velika tatvina na južnem kolodvoru v Zagrebu. Dne 17. t. m. je izginilo na južnem kolodvoru v Zagrebu ženskih in moških klobukov, čipk, kravat in sličnih stvari v vrednosti 65.000 K.

Neznosna draginja na trgu. Na trgu stane sedaj glavica solate 1 K do 1 K 20 v., 1 kumara 4–5 K, kilogram krompirja 70–80 v., 1 merica stročnega fižola 1 K 80 v. itd. To so cene, ki jih zelenjava ni dosegla niti v vojnem času. Skrajni čas bi že bil, da bi se uradno določile cene za živila, predvsem pa za zelenjavo. Pozivljamo vlado, naj takoj odredi maksimalne cene, preko katerih se živila ne bodo smela prodajati. Tudi tržno nadzornišvo bi naj ukrenilo svoje. Predvsem pa bi se naj energično napravilo konec prekupčevanju, ki je v prvi vrsti krivo, da cene živil neprestano naraščajo, mesto da bi padale.

Umri je v Pragi asistent na češki univerzi g. Hugo Mužina.

Vremensko poročilo.

Julij	Čas opazovanja.	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22.	2. pop. 9. zv.	736.8 735.9	19.8 16.4	sl. svv.	več. oblak. več. jas.
23.	7. j.	735.2	18.1	»brezvet.	oblačno

Padavina v 24 urah 0.0 mm

Srednja večerajša temperatura 16.4°, normalna 19.9° — Vremenska napoved za jutri: Deževno, spremenljivo južno vreme.

Kultura.

Slovo Hinka Nučiča. Odhajajoč iz Ljubljane se zahvaljujem slavnemu občinstvu za naklonjenost, obisk, cvetje in darove povodom mojega poslovnega večera in kličem vsem svojim prijateljem in neprijateljem srčni »Zbogom!« — Ljubljana, 23. julija 1919. Hinko Nučič, ravnatelj mestnega gledališča v Mariboru.

Ruski koncert. Veliko je bilo pričakovanje za ta koncert, kot je velika naša ljubezen do severnih bratov. Zato se je v dvorani hotela »Union« nabralo toliko občinstva kakor malokdaj poprej. Pri blaginji je bil naval za vstopnice naravnost neznosno, kot med volško za kruh in meso. Spored koncerta je bil nekoliko spremenjen, kar je motilo. Plesala je gospa Dionizija Potapenko. Žalibog so mogli le oni natančno videti plesalko, ki so sedeli v prvih vrstah parterja ali galerije, vsi drugi smo le želeli videti in če mogoče občudovati. Zato sodba ne more biti kategorična, reči moremo le, da kolikor se je pač dalo spoznati iz pregibanja gornjega dela telesa je bila plesalka v 1. in 7. točki graciozna, v 6. zelo naravna, v 9. nagajiva, kakor prava razposajena kolombina. Ruski ples nam je bil vsem gotovo najbolj simpatičen, zato je plesalki občinstvo burno ploskalo, z balkona pa so ji trosili cvetje. Pevske točke je prednašala gospa Marija Valujeva. Izbrala si je le ruske pesmi, ki se odlikujejo po veliki lepoti. Ciganske pesmi so melodične in polne melanholije, kakor so melanholične daljne stepe. Spremljevanje na kitari bi lahko izostalo. Vsekakor pa se našim slovenskim pevkam, bodisi opernim ali koncertnim, našim plesalkam, pač ni treba bati konkurence ruskih umetnic. L. M. S.

Umetniška turneja članov »Slov. narodnega gledališča«. Te dni se bo nadalje prebivalcem gorenjskih mest re-

dek umetniški užitek. Pod vodstvom režiserja »Narodnega gledališča« v Ljubljani g. Bratina se bo vprizoril Strindbergov »Upnik«, eno najmarkantnejših in psihološko najzanimivejših del švedskega dramatika. Z aparatom, ki se zdi zunaj neznamenit in majhen, doseže pisatelj silen gledališki efekt. Strindberg, znan kot velik sovražnik žensk, operira tudi v tem zanj karakterističnem delu s sovražstvom zoper žensko. Ali to ni odkrito sovražstvo temveč zagrnjeno v pajčolan se priplazi in je zato tem nevarnejše. Ne napada več javno, temveč dela z zvijačo in zahrbtnostjo: Polastilo se je sovražniškemu orožju, in tako so moči izenačene. Boj je silno napet in razburljiv. Ženska je zmagovalka, mož podleže. Ista neskončno vznemirljiva katastrofa kakor v drami »Očec in isto neizproseno seciranje možganov. — Vlogo moža, ki podleže v psihološko interesantnem boju, igra g. Bratina, ki si je ravno v Strindbergovih in drugih kabinetskih komadih kot režiser in igralec priboril največje priznanje. Vlogo njegove žene, polne nevarne sladkobe in laskavosti, igra ga. Bukšek - Bergantova, glavna interpretka modernih ženskih značajev. V ločenem možu nastopi g. Truhovič, mlad hrvaški igralec in pevec, prvi tenorist slovenske opere, ki se odlikuje po živahnem temperamentu in ambicioznosti. — Temu sledi sijajna Čehova groteska. »Medved«, ki vzbuja povsod, kjer se prikaže, salve smeha in veselja. Gosťovanja se vrše: V soboto 26. t. m. v Kranju, v nedeljo 27. t. m. v Trzinu, v ponedeljek 28. t. m. na Bledu, v torek 29. t. m. na Jesenicah. Vsakokrat ob 8. uri zvečer.

Gospodarstvo.

Uradni kurzi LDU. Beograd, 22. julija. Uradni kurzi Centralne za plačevanje v inozemstvo od 22. julija 1919: London, 1 funt šterlingov 45.50 do 45.95 din., Amerika, 1 dolar 9.95 do 10.05 din., Pariz, 100 frankov 150.— do 151.50 din., Švica, 100 frankov 182.— do 183.80 din., Italija, 100 lir 123.20 do 124.50 din., Grška, 100 drachem 171.— do 172.75 din.

Cena žita v Avstriji. Prevzemna cena za pšenico in rž se je določila na 130 kron, za ječmen in oves pa na 113 kron za meterski stot.

Uvoz tovornih avtomobilov. Amerikanska komisija na Dunaju ima ponudbo tovornih avtomobilov do 4 tone nosilne zmoglosti. Amerikanski častnik je ponudena vozila pregledal in jih našel v odličnem stanju. Posamezni avtomobil stane K 83.300, franko Dunaj. Kdor se zanima za kak avtomobil, naj se nemudoma obrne na podružnico Centralne Urprave v Ljubljani.

Najnovejša poročila.

Vesti LDU.

LJUBLJANSKA VLADA SE PERE! LDU Ljubljana, 23. julija. Z ozirom na razne sodbje v javnosti glede ukrepov vlade napram socialno - demokratični stavki dne 20. in 21. julija, smo podučeni od merodajne strani, da ni res, da je vlada dovolila manifestacije, pač pa jih je prepovedala, ni smatrala pa za umestno, da bi jih s policijo ali vojaško silo preprečila, temveč se je omejila na vzdrževanje javnega reda in miru, kar se je tudi vobče posrečilo. Bila pa je pripravljena, nastopiti z vso odločnostjo, ako bi manifestacije prekoračile dopustne meje in ako bi se bila pokazala potreba ostreje intervencije. Policija je res svetovala trgovcem po ulicah, po katerih se je pričakovalo večjih množic, da za čas pričakovane obhoda zapre trgovine, to pa le radi tega, da bi se ne dalo kakemu neodgovornemu elementu priliko do kakega nepremišljenega čina, ki bi utegnil imeti kakih večjih nezaželenih posledic.

RUSKI BOLŠJEVIKI IN ROMUNI.

LDU Moskva, 22. julija. (Brezzično.) Ljudski komisar za zunanje posle Cicerin razširja brezzično brzojavko, v kateri dementira vest naugenske brezzične postaje, po kateri je Ljening ponudil romunski vladi mir in ji prepustil Besarabijo. Cicerin pravi, da ta trditve ne odgovarja resnici, ker je sovjetska vlada v Besarabiji tesno zvezana z Rusijo. H koncu pravi brzojavka, da bodo Besarabiji soveti kmalu izvojevali popolno svobodo in da že razpada vlada romunskih bojarov. Romunija da je na predvečer revolucije.

OGRSKO - ROMUNSKI BOJI.

LDU Budimpešta, 22. julija. (DKU) Ogrski korespondenčni urad javlja: Z namenom, zasesti one kraje čez Tiso, ki nam jih je predsednik mirovne konference odločil v svoji noti z dne 13. julija, so naše čete dne 20. julija na več mestih prekoračile reko Tiso. Ker so se Romuni navzile gotovemu sklepu antantnih sil skušali upirati, smo jih mi, da izvedemo sklep, napadli. Od Tokaya pa do Csongrada zmogovito zasledujemo ob vzhodnem bregu Tise poražene romunske čete. Vpleni smo mnogo vojnega materiala in zarobili veliko vjetnikov.

(Naša izvirna poročila.)

RAZKRITA ZAROTA V TURINU. Pariz, 20. julija. V Rimu so pred dnevi aretirali več anarhistov. Polcija je nato v zvezi s tem razkrila v Tur-

nu veliko zaroto, ki je imela namen, uprizoriti vojaško vstajo. Zarotniki so imeli veliko skladišče bomb. Aretirali so več anarhistov, ki so bili organizatorji te zarote.

DEMobilizacija ANGLEŠKE ARMADE.

London, 20. julija. Demobilizacija angleške armade se izvaja z največjo doslednostjo. Doslej je bilo demobiliziranih 3 milijone vojakov. Koncem leta bo angleška armada štela še 600 tisoč mož.

RAZPRAVA PROTI VILJEMU II. BO V PARIZU.

London, 20. julija. »Daily News« javlja: Razprava proti bivšemu nemškemu cesarju se ne bo vršila v Londonu, marveč v Parizu, kjer bo sedež najvišjega medzavezniškega vojaškega sodišča.

NEZAUPNICA VLADI V FRANCOŠKI KOMORI.

Pariz, 22. julija. Delegacija upravnega odbora generalne komisije dela došla je v petek k Clemenceau radi stralokovnega vprašanja. Clemenceau jo je v prijateljskem nagovoru odgovoril: »Vaš projekt je politične narave, zato ga moram obsojati. Da bi bil druge narave, bi bil jaz prvi, ki bi se zajedno z vami trudil doseči rešitev, ki bi bila v stanu, da vas zadovolji. Tako pa boste sami uvideli, da mi je težko z vami razpravljati, ko prelite s proglasenjem generalne stavke. Nato mu je odgovoril Jonhau, da se namerava izvesti delavski štrajk tudi radi splošne dragine in da ima zato tudi karater gospodarskega protesta. Med tem se je v komori glasovala nezaupnica vladi z 227 proti 213 glasovom radi gospodarske politike. V resoluciji, ki jo je predložil Augagneur, se pripija, da je padla v Belgiji cena živilom na polovico in v Angliji za sno četrtno, do čim v Franciji neprestano raste. Komora je preko te gospodarske politike vlade prešla na dnevni red. Sedaj se ni znano, ali odstopi samo minister prehrane M. Boret ali ves kabinet, ako se izjavi z njim solidaren. Obstoji kombinacija, da minister Boret ne bo odstopil, ker ni postavil na razpravo vprašanja zaupnice. Upravni odbor generalne komisije dela je odnehal od proglasitve štrajka v oči-gled dejstvu, da se je manifestirala volja, da se razmere popravijo. V komunikuju, ki je bil nato izdan, se navaja: Ker se je zasljal glas delavskih razredov in obsodila ekonomska politika vlade, ki se je pod pretnjo nameravanega štrajka izjavila pripravljena, da se požuri vprašanje amnestije in demobilizacije, odneha se od nameravnega demokratnega štrajka dne 21. t. m.

Društvene vesti in prireditve.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« jutri pevsko vaja mešanega zbora. Naj nihče ne manjka!

Bratno in pevsko društvo v Toplicah pri Novem mestu priredi v nedeljo 27. avgusta veliko ljudsko veselico s petjem, tamburanjem, šaljivo pošto, pečenjem janca v kopaliskem parku. Veselica se vrši ob 4. uri popoldne. V slučaju slabega vremena teden pozneje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na Jesenicah ima svoj redni letni občni zbor v soboto dne 26. t. m. ob 7. uri zvečer v hotelu »Triglav« na Jesenicah z občajnim dnevnim redom. Vse članice vabi k obilni udeležbi odbor.

Aprovizacija.

† Aprovizacija južne železnice razdeljuje svojim članom pol kilograma soli na osebo po 2 K 1 kg.

Poizvedbe.

Prosim naj bo ona oseba, ki je pobrala danes jutraj denar iz rjave kuverte v Tivolskem gozdu tako poštena, ter ga prinese na upr. Sl. Naroda, ker ga jako pogrešam.

Našla se je pompadura s svoto denarja. Dobi se: Dunajska cesta 6, Special — A. Babka.

Izgubila se je denarnica s 37 K denarja in ključek od Vodnikovega trga mimo frančiškanev, skozi Wolfvo ulico, Zvezdo, Gradišče do Rimske ceste, trgovine Ješe št. 8. Prosi se, da pošteti najditeli odda v isti trgovini.

Pogreša se od 13. julija ga. Terezija Cortila. Postave je majhne, črnolasa, suha; imela je kavnorjavo krilo in sivo kvačkano ruto čez ramena. Najbrže je kje v okolici Ljubljane. Kdor kaj ve o njej, naj sporoči policiji.

Kdo kaj ve, kje se nahajata Ivan Cerkvenik, pred preobratom Avstrije je bil Pulju v arzenalu; Kolenc Filip je bil redar istotako v Pulju. Po preobratu sta pobegnila v Jugoslavijo. Kdor kaj ve, kje se sedaj nahajata, se v ljudo-nosti prosi, da sporoči Antonu Kolencu, pod Kuk broj 243 pošta Tivat. Boka Kotorska. 7202

Prosim gosp. Jurka, strokovnega učitelja, ki je bil leta 1918. pri prejšnjem Lir. 26 v M. - O. - Kursu Kastel-ruth, da mi javi svoj naslov. — Ro-sik, Brno, Česká technika. 7199

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodna tiskarna«.

la apno za belež dobavila točno Simon Stössl, apne- nica, Galicija (Koroška). 7055

Omara za knjige, raztezna miza, raz- lične note za klavir naprodaj. Gospod. ul. št. 4, II. desno. 7233

Velika registrirna blagajna se kupi. — Ponudbe na poštini predal št. 73. 7233

Sprejme se vajenec za puškarsko obrt. F. K. Kaiser, puškar, Selenburgova ulica 6. 7203

Strešne opeke stare vrste, večjo mno- žino je naprodaj. Kje, se izve v gostilni pri Bobencku na Glincah. 7204

Naprodaj: 3 konji, 2 para popolne nove konjske (prsnice) opre- me, sobna oprava (spalnice). Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7217

Izvežbanega monterja za mali tok sprejme takoj **Maks Sartory,** elektrotehnik, Zabajak št. 3. 7219

Kupim kompletno spalno 'sobo za dve osebi in pianino. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 7206

Blagajničarka, solidna in poštena, se takoj sprejme. Predstavi se je med 10. do 12. uro predpoldnem v kavarni „Zvezda“. 7201

Išče se sluga, ki se razume na gospo- darstvo in vrt. Plača po dogovoru. Ponudbe na Dra Otona Gavrančiča, odvetnika v Virovitici. 7198

Kitajska bronasta vaza, originalno delo se prodaja. Ponudbe na anončno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7230

Prodaja se Toussant-Langenscheidt fran- coščina, razne druge knjige in moško kolo. Šiška, Zibertova ul. 270. 7186

Solidna gospodična išče prazno sobo, hodi samo spat domov, po dnevi je odsotna. Ponudbe pod „R. R. 7188“ na upr. Sl. Nar. 7188

Sprejmeta se proti dobri plači, hrani in stanovanju 2 dobra izurjena strojarja. Pismene ali ustne ponudbe na Mihaela Omahen, Vi- šnja gora. 7234

Krojaški pomočnik, neoznjen, išče mesto, kjer bi delal ra komad (Stückmeister). Ponudbe pod „Begunec/7194“ na upr. Slov. Nar. 7194

V katerem kraju bi potrebovali dobrega samostojnega krojača? Ponudbe pod „Dober krojač/7192“ na upr. Slov. Naroda. 7192

Visoko nagrado dobi, kdor preskrbi stanovanje 3-4 sob do 31. julija 1919. Ponudbe pod „800/7221“ na upr. Slov. Nar. 7221

Odda se v najem lepa klet s finimi isti hiši na razpolago je tudi pro- storno skladišče. Dopisi pod „Lepa klet/7166“ na upr. Slov. Naroda. 7166

Več tisoč kg prvovrstnih oljčnih tro- pin, garantirano zdravih v hlebih (prvovrstno krmilo za živino) nudi trdnja **Bor. Šbil, Kočevje.** — Vzroci na željo giat. 7048

GOSPODARICO, 30—35 let staro, večšo nadziranje vseh gospo- dinjskih del, išče slovenska obitelji za Karlovac. Ponudbe na Franja Jakli, Karlovac. 7170

„Sladkorčič“ Monza Karamela, 140 ko- madov 1 škatlja po 18 K razpošilja **Karl Leibner, Celje.** 7041

Prodaja se kobilica z žrebico. Naslov pod šifro „Kobila/7165“ na upr. Slov. Naroda. 7165

Registrirna blagajna in 500 pol piv- nika (sušilnika) se ceno prodaja. Informacije pri Sploš- ni zav. agenturi, Gledniška ulica 7/III, Uradne ure od 9—11. In od 14—16. 7222

Kupim posestvo kakih 30 orolov rav- nega zemljišča blizu Maribora, Celja ali Ptuja. Natančne ponudbe pod „Agronom 50.000/7222“ na upr. Slov. Naroda. 7222

Išče se deklica, ki zna dobro kuhati in ob enem pomaga v ostalih hišnih poslih. „Mesečna plača po sposobnosti in dogovoru. Potni stroški se povrnejo. Ponudbe na Dra Otona Gavrančiča, odvetnika v Virovitici v Slavoniji. 7197

Pevovodja se želi nastaniti v kakem kraju, ker bi podučeval petje; kot tak se na plačo ne ozira, ker izvršuje obrt in je samski. Ponudbe pod „Pevovodja/7193“ na upr. Slov. Naroda. 7193

Uradnik vojaške prehranjevalne stroke slovenske narodnosti, želi službe v večjem tovarniškem ali skladiščnem obratu. Cenjene ponudbe naj se bi- govoljijo poslati na upravnistvo Slov. Naroda pod „Vesten/7207“. 7207

Kdor želi gospodarstvo, posestvo ali trgovino vsake vrste kupiti ali hitro prodati, naj poš- lie cenj. ponudbe na: **Erzikež vdova,** Maribor, pisarna za zemljiški promet, Grajska ulica 8, I. nadst. 7098

Gospodična - biciklistinja, ki je imela popoldan na potu Kranj - Trzin malo nezgod, se naprosi obvestila pod „auto/7190“ na upravnistvo „Sloven- skega Naroda“. 7190

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem za 1. avgust sobo in majhno sobico, prazno, Event. je lahko meblirana z upo- rabo kuhinje. Plačam do 15 K me- sečno. Ponudbe na **Margarete Demonte/7149** na upr. Slov. Naroda. 7149

Iščem stanovanje za deklico 6. razr. ljudske šole z vpo- rabo klavirja. Ponudbe na uravnistvo Slov. Naroda pod „Klavir/7146“. 7151

Boncinov motor, 8 konjskih sil in mla- tilnica, vse v dobrem stanju, se prodaja. Naslov pove upr. Slovenskega Naroda. 7175

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Begunec iz Ljubljane ali okolice, ka- teri se izseli naj bi prihranil svoje stanovanje, naj bo kakršnokoli, Goricanu z družino 5 oseb. Dobi za to dobro nagrado ali blago. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7214

Prodaja se dobro ohranjen poštini om- nibus. Pripraven tudi kot hotelski voz s 6 ozir. 8 sedeži. Po- nudbe pod „Omnibus/7150“ na upr. Slov. Naroda. 7150

Na prodaj tračnice, 7 kg meter, za gozdno železnico, osi s kolesi in težnji za 4 vozičke, pisalni stroj, skoraj nov, Adler, lepna rjava, izvrstna kakovost, večja množina vseh števk. Vprašanja: poštini predal 53. Celje. 7156

Stedilnik jako lep, dobro ohranjen, se prodaja za primerno ceno. Ogleda se lahko vsak dan do 2. pop- v trgovski zbornici Bechtovnova ulica št. 10. Natančneje pove iz prijaznosti zbornici ravnatelj gosp. Hauptman, prvo nadst. 7147

Naprodaj valjni mlin na Spod. Sta- jerskem, dva valjčka, dva francoski, 1 par nemških kamnov, dobro idoč, v pro- metnem kraju ob državni cesti. Zra- ven spada gospodarsko postopje, klet, lep sadni vrt in nekaj polja. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7164

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Prodaja se kompletna, dobro ohranjena postelja in nekaj ženske obleke za srednjo postav. Poizve se pri g. Payer, Rimska cesta 5, na dvorištu desno. 7200

Rdeče maline za eksport kupuje „Bal- kas“, trgovska špedicij- ska in komisijška del. družba Ljublja- na, Dunajska cesta 33. Prosi se natan- čne pismene ponudbe. 7151

Stanje vlog je znašalo koncem meseca junija 1918 K 280.000.000.—.

Podružnica
v Ljubljani

Ceška industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Pisarna tvrdke R. Bunc in drug
se nahaja na
Marije Terezije cesti št. 7., Ljubljana.

Termalno radioaktivno kopališče

TOPLICE pri NOVEM MESTU

železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevralgije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje brezplačno ravateljstvo.

Radi opustitve opekarne

v Trnovskem predmestju

so naprodaj mnogovrstne stvari: različni stroji, strešni stoli, orodje, les, opeka itd. Ogleda se lahko na licu mesta. Pojasnila daje opekarski mojster **Karl Kocjan, Jeranova ulica.** 7235

Sposobna tvornica lesenin,

ki bi mogla za eksport dobavljati dele zabojev iz topolovega in bukovega lesa, se išče. **Ervin Goldschmid, Wien I., Bauernmarkt 21.** 7229

Poljedelski stroji in orodje.

Točno iz naše zaloge dobavno v velikih partijah: **slamorenice, mlatilnice, motorne pluge brane itd.** Takisto tovarne in osebne avto. **»Eos« Ges. m. b. H. Dunaj XX. (Wien) Treustrasse 94. Tel. 43399 in 47114.**

MODNI SALON STUCHLY - MASCHKE

LIUBLJANA — ZIDOVSKA UL. 3 — DVORSKI TRG I.

priporočila največjo izbiro

finih slamičkov, sivenih klobukov in čepic za dame in deklice.

Popravila se sprejemajo in točno izvrše.

Oznaniila „Union-Propaganda“ Maribor.

arbidne svetilke s senčilom, kapljalni sistem K 100— kom.
arbidne kuhaličke, komad K 45—,
arbidne nočne svetilke urejevalne in odstavljene K 30—
Karbid v dozah in bobničkih. Karb. žgalnike, žgalne igle, maso za mašiti dobavlja **Industrija za razsvetljavo, Maribor, Gosposka ulica št. 8.** Poština in železnična razpošiljatev. Pri naročilih je vpisati K 20— v naprej ostalo po povzetju. 7210

Obratovodja

na večji gozdni obrat v državi SHS se išče. Samo železniški inženjerji, ki razpolagajo s primerno dolgo prakso in temeljito izkušnjo naj ponudbe stavijo pod **„W. L. 4073“** za **Rudolfa Mosse na Dunaju (Wien) I. Seilerstätte 2.**

Zdravnik se išče

Za v državi SHS ležeče podjetje se išče dobro izurjen zdravnik. Način obrata zahteva, da zdravnik večkrat na teden obišče posamezne delovne okoliše. Ponudbe pod: **„F. H. 4074“** na **Rudolfa Mosse, Dunaj (Wien) I., Seilerstätte 2.** 7225

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Razpis služb.

Podpisani odbor razpisuje za takojšnji nastop sledeče službe pod spodaj navedenimi pogoji:

Službo

1.) **pisarniškega vodje**; pogoji: moški srednješolske izobrazbe, sposoben za samostojno delo v dopisovanju in vodstvu arhiva, popolnoma izvežban v vseh pisarniških poslih, vešč stenografije in strojepisja, lepega rokopisa, sposoben slovenskega in srbohrvaškega jezika v govoru in pisavi, — plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9.600—, pokojninsko zavarovanje.

2.) **blagajniškega uradnika**; pogoji: moški srednješolske izobrazbe, popolnoma izvežban v knjigovodstvu in vseh blagajniških poslih, zanesljiv in spreten v denarnem poslovanju, vešč vseh poslov hišne administracije, — plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9.600—, pokojninsko zavarovanje.

3.) **pisarniške uradnice**; pogoji: popolna izvežbanost v vseh pisarniških poslih, popolnoma izurjena stenografinja in strojepiska brezhibno lepega rokopisa, — plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 4.800—, pokojninsko zavarovanje.

4.) **šolskega in pisarniškega sluga**; pogoji: zanesljiv moški v starosti ne nad 30 let, samski ali oženjen brez otrok, krepak in sposoben za vsa hišna opravila in pota po mestu ter inkasiranje pri strankah, dobročistljiva pisava, — plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem službovanju letno K 4.000— s prostim stanovanjem, razsvetljavo in kurjavo.

Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je vlagati pri podpisnem odboru najkasneje do **7. avgusta 1919.**

Ljubljana, dne 22. julija 1919.

Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Dr. Vladimir Ravnihar s. r.
t. č. predsednik

Dr. Viljem Krejči s. r.
t. č. tajnik.

Pozor,
trgovci in brivci

PRISPELA

velika količina parfumerije, Odo-la, Kalodonta, Pebece, Peherove krème za britje, Pixavon, Brilantina itd. ter se dobiva po najnižjih dnevnih cenah na veliko in na malo edino pri tvrdki

P. ROCKOVAC, Zagreb, Ilica 47.
Telefon int. 16-08

„ADRIA SLADNA KAVA“

(kajp) je prístni domáci izdelek ter se dobi v vsaki množini. Adria izdelek

F. Sibenik
Ljubljana Gosposka ulica 16.

Izvozna i uvozna tvrtka Lavoslav Poljak i drug

Središnica: SPLIT, Dalmacija.

Podružnice: Rijeka, Makarska, Beč (Wien) I. Rotenturmstrasse 11.

Bavi se samo na veliko -

izvozom i kupovanjem: svih domaćih zemaljskih proizvoda, južnog voća, žitarica, ljekovitih bilja, eteričnih i jestivih ulja itd.

uvozom i prodajom: inozemnih proizvoda, svakovrsne prekomorske robe itd.

Brzojavni naslov: Poljakdrug.

3533

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.100.000.

3 %

brez odbitka rentnega davka

Ustanovljena l. 1818.